

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
31. DECEMBAR 2012. GODINE**

SADRŽAJ

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 - 2
Bilans uspjeha za godinu koja se završila na dan 31. decembra 2012.	3
Bilans stanja na dan 31. decembra 2012. godine	4
Izveštaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završila na dan 31. decembra 2012.	5
Izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završila na dan 31. decembra 2012.	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7 - 39
Analize uz finansijske izvještaje za 2012. godinu	40 - 51
Izveštaj u skraćenom obliku	52 - 56

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA AKCIONARIMA HIPOTEKARNE BANKE A.D., PODGORICA

Izveštaj na finansijske izvještaje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Hipotekarne banke A.D., Podgorica (u daljem tekstu: „Banka”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2012. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim izvještajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procjene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocjena rizika da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare ili greške. Vršeći procjenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja pravnog lica, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primjene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2012. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

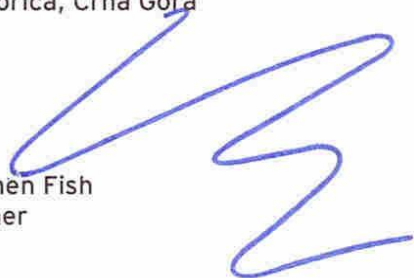
Izvještaj o drugim pravnim i regulatornim zahtjevima

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, rukovodstvo Banke je pripremio analize uz finansijske izvještaje. Informacije prikazane u analizama uz finansijske izvještaje ne čine sastavni dio finansijskih izvještaja Banke. Ove informacije su odgovornost rukovodstva Banke. Ove informacije su pravilno izvedene iz osnovnih finansijskih izvještaja koji su pripremljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, koji su prikazani na stranama 3 - 6 i zasnovani su na računovodstvenoj evidenciji Banke.

Podgorica, 23. april 2013. godine

Ernst & Young Montenegro d.o.o.
Podgorica, Crna Gora

Stephen Fish
Partner

Danijela Dimovski
Ovlašćeni revizor

BILANS USPJEHA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31. DECEMBRA 2012. GODINE

U hiljadama EUR	Napomene	2012.	2011.
Prihodi od kamata	3.1, 4a	11.915	11.405
Rashodi kamata	3.1, 4b	(4.312)	(3.873)
Neto prihodi od kamata		7.603	7.532
Troškovi za gubitke	3.6, 5	(1.651)	(2.160)
Neto prihodi		5.952	5.372
Prihodi od naknada	3.1, 6a	4.045	3.817
Rashodi naknada	3.1, 6b	(751)	(645)
Neto prihodi od naknada		3.294	3.172
NETO PRIHODI OD KAMATA I NAKNADA		9.246	8.544
Ostali prihodi, neto	7	684	511
Opšti troškovi	8	(8.201)	(7.379)
NETO PRIHODI PRIJE VANREDNIH STAVKI		1.729	1.676
Vanredni prihod		81	27
Vanredni rashod		(17)	(13)
Neto vanredni prihod		64	14
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	9b	1.793	1.690
Porez na dobit	3.3, 9a	(176)	(168)
NETO DOBIT		1.617	1.522

Napomene na stranama od 7 do 39 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 19. aprila 2013. godine u Podgorici.

Potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

 Esad Zaimović
 Glavni izvršni direktor

 Aleksandar Mitrović
 Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2012. GODINE

U hiljadama EUR	Napomene	31.12.2012.	31.12.2011.
AKTIVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	3.4, 10	45.516	38.500
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju, izuzev akcija		-	26
Kredit i poslovi lizinga	11	117.465	113.481
Minus: Rezerve za kreditne gubitke	5	(3.953)	(4.011)
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	12	6.505	2.569
Faktoring i forfeting		113	9
Potraživanja iz kastodi poslova		36	39
Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	13	1.740	1.950
Stečena aktiva	14	575	478
Ulaganja u kapital drugih pravnih lica	15	248	230
Ostala aktiva	16	6.040	2.641
Minus: Rezerve za potencijalne gubitke na ostalu aktivu	16	(508)	(319)
Ukupna aktiva		173.777	155.593
PASIVA			
Depoziti	17	118.200	97.853
Obaveze po osnovu kastodi poslova		932	247
Obaveze po uzetim kreditima i pozajmicama	18	21.157	26.887
Obaveze prema Vladi	19	3.062	2.889
Ostale obaveze	20	4.731	3.952
Rezerve za potencijalne kreditne gubitke po vanbilansnim izloženostima	21	954	675
Ukupne obaveze		149.036	132.503
KAPITAL			
Akcijski kapital	22	16.006	16.006
Emisiona premija		7.444	7.444
Revalorizacione rezerve		(20)	(54)
Neraspoređena dobit/(Akumulirani gubitak)		1.311	(306)
Ukupan kapital		24.741	23.090
Ukupno pasiva		173.777	155.593
VANBILANSNA EVIDENCIJA	24	489.411	388.819

Napomene na stranama od 7 do 39 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 19. aprila 2013. godine u Podgorici.

Potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

Esad Zaimović
Glavni izvršni direktor

Aleksandar Mitrović
Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31. DECEMBRA 2012. GODINE

U hiljadama EUR	Aksijski kapital	Emisiona premija	Revalorizacijske rezerve	Neraspoređena dobit/ (Nepokriveni gubitak)	Ukupno
Stanje, 1. januara 2011.	16.006	7.444	1	(1.828)	21.623
Efekat svođenja na tržišnu vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	(55)	-	(55)
Dobit tekuće godine	-	-	-	1.522	1.522
Stanje, 31. decembra 2011.	16.006	7.444	(54)	(306)	23.090
Stanje, 1. januara 2012.	16.006	7.444	(54)	(306)	23.090
Efekat svođenja na tržišnu vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	34	-	34
Dobit tekuće godine	-	-	-	1.617	1.617
Stanje, 31. decembra 2012.	16.006	7.444	(20)	1.311	24.741

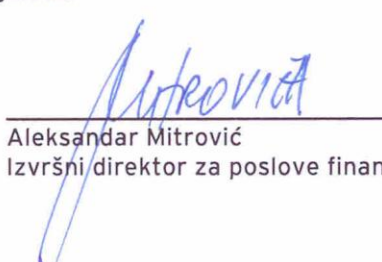
Napomene na stranama od 7 do 39 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 19. aprila 2013. godine u Podgorici.

Potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

 Esad Zaimović
 Glavni izvršni direktor

 Aleksandar Mitrović
 Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31. DECEMBRA 2012. GODINE

U hiljadama EUR	Napomena	2012.	2011.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Primljene kamate i naknade		15.956	16.406
Ostali prilivi		4	22
Plaćene kamate i naknade		(4.776)	(4.610)
Plaćanja zaposlenima i dobavljačima		(8.060)	(8.676)
Neto priliv gotovine prije promjena poslovne aktive i pasive		3.124	3.142
Promjena poslovne aktive i obaveza			
Povećanje plasmana komitentima, neto		(2.853)	(12.112)
(Povećanje)/smanjenje ostale aktive, neto		(2.777)	230
Prilivi po osnovu kastodi poslova		685	139
Povećanje depozita komitenata		20.347	12.720
(Smanjenje)/povećanje ostalih obaveza		(1.816)	306
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		16.710	4.425
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
Nabavka opreme i nematerijalnih ulaganja		(660)	(918)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja		(660)	(918)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
(Odlivi)/prilivi po osnovu kredita i pozajmica		(5.557)	12.060
Prilivi/(odlivi) po osnovu kupovine i prodaje hartija od vrijednosti, neto		21	(163)
Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja, neto		(3.778)	(1.437)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja		(9.314)	10.460
Efekat kursnih razlika		280	286
Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata		7.016	14.253
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine		38.500	24.247
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine		45.516	38.500
Komponente gotovine i gotovinskih ekvivalenata:			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	3.4, 10	45.516	38.500
		45.516	38.500

Napomene na stranama od 7 do 39 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 19. aprila 2013. godine u Podgorici.

Potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

Esad Zaimović
Glavni izvršni direktor

Aleksandar Mitrović
Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

Hipotekarna banka A.D. Podgorica (u daljem tekstu „Banka“) je od 1995. godine registrovana kao akcionarsko društvo i registrovana je u Centralnom registru Privrednog suda pod registracionim brojem 4-0004632. Banka je kod Komisije za hartije od vrijednosti upisana u Registar emitenata hartija od vrijednosti pod brojem 3 (Rješenje broj 02/3-1/2-01). Od Centralne banke Crne Gore, Rješenjem broj 0101-75/1-2002 od 18. decembra 2002. godine, Banka je dobila odobrenje za rad.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju, Statutom i Rješenjem Centralne banke Crne Gore, Banka obavlja poslove primanja novčanih depozita i odobravanja kredita za sopstveni račun. Pored bankarskih poslova iz prethodnog stava, Banka može da obavlja i slijedeće poslove:

- izdavanje garancija i preuzimanje drugih vanbilansnih obaveza,
- kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring, forfeiting i dr.),
- izdavanje, obrada i evidentiranje platnih instrumenata,
- platni promet u zemlji i sa inostranstvom, u skladu sa propisima kojima se uređuje platni promet,
- finansijski lizing,
- poslove sa hartijama od vrijednosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuju hartije od vrijednosti,
- trgovanje u svoje ime i za svoj račun ili za račun klijenta:
 - a) stranim sredstvima plaćanja, uključujući mjenjačke poslove,
 - b) finansijskim derivatima,
- depo poslovi,
- izrada analiza i davanje informacija i savjeta o kreditnoj sposobnosti privrednih društava i preduzetnika i drugim pitanjima u vezi poslovanja,
- iznajmljivanje sefova,
- poslove koji su dio bankarskih poslova, pomoćne poslove u odnosu na poslove banke i poslove neposredno povezane sa poslovima Banke, u skladu sa Statutom.

Organi upravljanja Bankom su: Skupština akcionara i Odbor direktora. Odbor direktora Banke ima dva stalna tijela i to: Odbor za reviziju i Odbor za upravljanje kreditnim rizikom. Članove Odbora direktora Banke bira Skupština akcionara Banke. Odbor direktora Banke ima 7 (sedam) članova, od kojih većina nijesu zaposleni u Banci.

Sjedište Banke je u Podgorici, u ul. Josipa Broza Tita br. 67. Na dan 31. Decembra 2012. godine Banka ima 166 zaposlenih radnika (31. Decembra 2011. godine: 163 zaposlenih radnika).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Banka ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 69/2005, "Sl. list CG" br. 80/2008 i 32/2011), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) u Crnoj Gori („Sl. list RCG“, br. 69/2002). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom od strane Centralne banke Crne Gore koji u pojedinim djelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS1 „Prikazivanje finansijskih izvještaja“.

Računovodstvene politike koje su primjenjivane u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja se razlikuju od zahtjeva MSFI primjenljivih na dan 31. decembra 2012. godine prvenstveno u dijelu obračuna ispravki vrijednosti finansijskih instrumenata i dijelu objelodanjivanja finansijskih instrumenata u skladu sa zahtjevima MSFI 7 - „Finansijski instrumenti: objelodanjivanja“. Banka obračunava iznos ispravki vrijednosti finansijskih instrumenata u skladu sa relevantnim propisima Centralne banke Crne Gore (napomena 3.7.). Navedena računovodstvena politika može usloviti značajne razlike u odnosu na vrijednovanje ispravki vrijednosti i rezervisanja za procjenjenu nenaplativost finansijskih instrumenata na osnovu diskontovanja očekivanih budućih gotovinskih tokova primjenom originalne efektivne kamatne stope u trenutku odobravanja, u skladu sa zahtjevima MRS 39 - „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“. Pored toga, Banka suspenduje obračun kamate na kredite klasifikovane u kategorije C, D i E („nekvalitetna aktiva“ u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama Sl. list CG br. 60/2008 i 41/2009), pri čemu je Odlukom takođe predviđeno da se rizična aktiva klasifikovana u kategoriju E otpiše iz bilansne aktive i evidentira u vanbilansnoj evidenciji kao „otpisani krediti“.

Pored toga, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore, MRS i MSFI objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti prevedeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji posjeduje pravo prevoda i objavljivanja istih, odobreno od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Dakle, samo MSFI i MRS zvanično prevedeni, odobreni i objavljeni od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji zvanični prevod je objavljen 31. Decembra 2009. godine i obuhvata samo osnovni tekst standarda i interpretacije i ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrativne primjere, uputstva za primjenu, komentare, mišljenja i ostali materijal objašnjenja. Takodje, navedeni prevod ne sadrži prevod Osnova za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja.

Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalno značajne efekte koje navedena odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izvještaja Banke, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu tretirati kao finansijski izvještaji sastavljeni u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3. Koje su zasnovane na računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i funkcionalna valuta Banke je euro (EUR).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Procjene i prosuđivanja se donose na osnovu istorijskog iskustva i drugih činilaca, uključujući očekivanja u pogledu budućih događaja za koje se vjeruje da su u okvirima datih okolnosti razumna, gdje rezultati daju dobru osnovu za procjenu knjigovodstvene vrijednosti aktive i pasive koje se ne mogu jasno sagledati iz drugih izvora. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena. Najznačajnije procjene i pretpostavke su izvršene na sledećim bilansnim pozicijama:

- Rezervisanja po kreditima i kamatama
- Rezervisanja za depozite kod drugih banaka
- Rezervisanja za trajne uloge
- Rezervisanja za vanbilansne stavke
- Rezervisanja za otpremnine
- Rezervisanja za sudske sporove
- Fer vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju
- Korisni vijek trajanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA****3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata i naknada**

Prihodi i rashodi po osnovu kamata se priznaju u bilansu uspjeha za sve instrumente, prema amortizovanoj vrijednosti uz primjenu metode efektivne kamatne stope. Metod efektivne kamatne stope je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza i alokacije prihoda po osnovu kamate ili rashoda po osnovu kamate na odgovarajuće vremenske periode. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjena buduća gotovinska plaćanja ili prilive tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta ili, tamo gdje je to izvodljivo, kraćeg perioda na sadašnju vrijednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Pri izračunavanju efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje gotovinske tokove razmatrajući sve ugovorene uslove finansijskih instrumenata (npr. opcije avansnih plaćanja) ali ne razmatra buduće gubitke po osnovu kreditnog rizika. Kalkulacije uključuju sve naknade i provizije plaćene ili primljene između ugovorenih strana koje su integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i svih drugih premija ili popusta.

Prihodi po osnovu naknada za odobravanje kredita, garancija i drugih oblika jemstava, kao i rashodi naknada koje se obračunavaju Banci po osnovu primljenih kredita se, u skladu sa zahtjevima MRS 18 - „Prihodi“ i MRS 39 - „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“, smatraju sastavnim dijelom kontinuiranog angažovanja kod rezultujućeg finansijskog instrumenta, i shodno tome razgraničavaju se i priznaju kao korekcija prinosa, proporcionalnim metodom. Naknade za neiskorišćene kreditne linije se razgraničavaju (zajedno sa povezanim direktnim troškovima) i priznaju kao korekcija efektivne kamatne stope za kredit.

Prihodi od naknada i provizija na ostale bankarske usluge (platni promet, kastodi usluge, poslovi sa karticama) se uglavnom evidentiraju prema načelu nastanka poslovne promjene u periodu kada su usluge izvršene.

3.2. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promjene. Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika. Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

3.3. Porezi i doprinosi**Porez na dobit***Tekući porez na dobit*

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Član 28 („Sl. List CG“, br. 80/2004, br. 40/2008, br. 86/2009, br. 73/2010 i br. 40/2011). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Banke iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (članovi 8 i 9 za usklađivanje prihoda i članovi od 10 do 20 za usklađivanje rashoda).

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3. Porezi i doprinosi (nastavak)

Porez na dobit (nastavak)

Tekući porez na dobit (nastavak)

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjeње poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice potraživanja i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima.

3.4. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U izvještaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju gotov novac, sredstva kod Centralne banke Crne Gore uključujući i obaveznu rezervu i sredstva na računima kod drugih banaka u zemlji i inostranstvu.

3.5. Ulaganja u kapital drugih pravnih lica i hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju obuhvataju instrumente kapitala drugih pravnih lica i dužničke hartije od vrijednosti.

U nemogućnosti da se tržišno valorizuju, ulaganja u kapital drugih pravnih lica se vode po metodu nabavne vrijednosti za koju rukovodstvo smatra da je približna fer vrijednosti.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se iskazuju po fer vrijednosti. Fer vrijednosti hartija od vrijednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cijenama ponude. Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se hartija od vrijednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrijednosti nije trajno obezvrijeđena. Kada se hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanjí vrijednost, kumulirane korekcije fer vrijednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Prihodi od kamata na dužničke hartije od vrijednosti se obračunavaju i pripisuju mjesečno.

Dividende po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u bilansu uspjeha onda kada subjekat stekne pravo na uplatu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Krediti

Kreditni odobreni od strane Banke evidentiraju se u poslovnim knjigama u momentu prenosa sredstava korisniku kredita.

Kreditni su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenog plasmana, umanjenog za otplaćenu glavnici i ispravku vrijednosti koja se procjenjuje primjenom metodologije koju je propisala Centralna banka Crne Gore, koja je objelodanjena u napomeni 3.7.

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje nenaplativih potraživanja

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. List CG“, br. 60/2008 i 41/2009) odnosno u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. List CG“, br. 64/2009, 87/2009, 66/2010 i 70/2010) utvrđeni su: elementi upravljanja kreditnim rizikom, minimalni kriterijumi i način klasifikacije stavki aktive i vanbilansa po osnovu kojih je Banka izložena kreditnom riziku, način obračuna i suspendovanja nenaplaćene kamate i način utvrđivanja minimalnih rezervacija za pokriće potencijalnih gubitaka koji proizilaze iz izloženosti Banke kreditnom riziku. Aktivu Banke izloženu riziku, u smislu ove Odluke čine krediti, pozajmice, kamate, naknade, potraživanja po osnovu lizinga, depoziti kod banaka i avansi i sve druge stavke bilansne aktive kod kojih je Banka izložena riziku neispunjenja obaveze dužnika, kao i izdate garancije, ostala jamstva, otvoreni akreditivi i odobreni, a još neiskorišćeni krediti, kao i druge vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke.

Na osnovu navedene Odluke, krediti i druga aktiva izložena riziku klasifikuju se u sljedeće kategorije:

- kategorija A (dobra aktiva) - u koju se klasifikuju stavke za koje se procjenjuje da će u skladu sa ugovorom biti u cjelosti naplaćene,
- kategorija B (aktiva sa posebnom napomenom) - u koju se klasifikuju stavke za koje postoji niska vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, ali koje zahtijevaju posebnu pažnju, jer bi potencijalni rizik ukoliko ne bi bio adekvatno praćen, mogao da dovede do slabijih perspektiva u pogledu naplate,
- kategorija C (substandardna aktiva) sa podgrupama C1, C2 i C3 za koje postoji visoka vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, zbog jasno utvrđenih slabosti koje ugrožavaju naplatu,
- kategorija D (sumnjiva aktiva) - u koju se klasifikuju stavke za koje je naplata u cjelosti, imajući u vidu kreditnu sposobnost zajmoprimca, vrijednost i mogućnost realizacije sredstava obezbjeđenja, malo vjerovatna,
- kategorija E (gubitak) - u koju se klasifikuju stavke koje će biti u potpunosti nenaplative, ili će biti naplative u neznatnom iznosu.

Iznos rezerve za potencijalne gubitke nije predviđen za plasmane Banke klasifikovane u kategoriju A. Procjenjeni iznos rezerve za potencijalne gubitke je obračunat primjenom procenata od 3% na plasmane klasifikovane u kategoriju B, od 15% do 50% na plasmane kategorije C, 75% na plasmane kategorije D i 100% na plasmane kategorije E.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje nenaplativih potraživanja (nastavak)

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore suspenduje se obračunata nenaplaćena kamata i ne vrši dalji obračun kamate na nekvalitetnu aktivu, izuzev ukoliko je nekvalitetna aktiva obezbjeđena kvalitetnim sredstvima obezbjeđenja i nalazi se u procesu naplate, uz očekivanje da će se povraćaj aktive ostvariti u razumnom vremenskom roku, koji u principu nije duži od tri mjeseca. Ukoliko Banka obustavi obračun kamate na nekvalitetnu aktivu, dužna je da dalji obračun kamate po istom osnovu vodi u vanbilansnim evidencijama i da u postupku klasifikacije, obračunatu kamatu klasifikuje u kategoriju E. Odlukom je takođe predviđeno da se rizična aktiva klasifikovana u kategoriju E otpiše iz bilansne aktive i evidentira u vanbilansnoj evidenciji kao „otpisani krediti”.

Shodno Odluci, rezerva za gubitke po stavkama aktive obračunava se na osnovu knjigovodstvene vrijednosti uz prethodno oduzimanje odbitnih stavki sredstava obezbjeđenja po osnovu:

- novčanog depozita i
- neopozive garancije Vlade Crne Gore
- neopozivih garancija zemalja ili centralnih banaka zemalja OECD-a, banaka sa rejtingom minimalno A+, utvrđenim od rejting agencije Standard & Poor’s, odnosno ekvivalentnim rejtingom drugih međunarodno priznatih rejting agencija i pravnih lica čije poslovanje kontroliše Centralna banka Crne Gore.

U skladu sa izmjenama i dopunama navedenih odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama, Banka je primjenila sljedeće procenete i dane kašnjenja po kategorijama rizičnosti:

Kategorija rizika	Na dan 31. decembra 2012. godine		Na dan 31. decembra 2011. godine	
	% rezervisanja	Dani kašnjenja	% rezervisanja	Dani kašnjenja
A	-	<30	-	<30
B	3	31-90	3	31-90
C1	15	91-150	15	91-150
C2	30	151-210	30	151-210
C3	50	211-270	50	211-270
D	75	271-365	75	271-365
E	100	>365	100	>365

3.8. Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća

Ulaganja koja se drže do dospjeća predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplatama i fiksnim dospjećem, za koja rukovodstvo Banke ima pozitivnu namjeru i sposobnosti da ih drži do roka dospjeća. Ukoliko Banka prodaje više od beznačajnog iznosa investicije koja se drži do dospjeća, čitava kategorija ulaganja se obilježava i reklasifikuje kao raspoloživa za prodaju.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća evidentiraju se po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravke vrijednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvrjeđenja. Amortizovana vrijednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovini u toku perioda dospjeća.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazujući u okviru prihoda od kamata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.9. Poslovni prostor, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja**

Poslovni prostor i ostalu fiksnu aktivu predstavljaju ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine. Poslovni prostor i ostala fiksna aktivu su sa stanjem na dan 31. Decembra 2012. godine iskazana po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene djelova opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi remonta i generalnih popravki poslovnih prostora priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti poslovnih prostora odnosno opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki, smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

Gubici ili dobiti nastali pri otuđenju ili rashodovanju poslovnih prostora i opreme utvrđeni su kao razlika između iznosa dobijenog prodajom i sadašnje vrijednosti po kojoj se poslovni prostor odnosno oprema vodi, i priznaju se u korist ili na teret bilansa uspjeha u periodu u kom je nastalo otuđenje ili rashodovanje.

Nematerijalna ulaganja se sastoje od softvera i licenci. Nematerijalna ulaganja koja su nabavljena kapitalizuju se u visini nabavne vrijednosti na dan transakcije. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju u visini nabavne vrijednosti umanjene za akumuliranu amortizaciju i eventualno umanjenje vrijednosti usljed obezvrjeđenja.

Troškovi koji se direktno mogu povezati sa određenim softverom i koji će generisati ekonomsku korist u periodu dužem od jedne godine, evidentiraju se kao nematerijalna ulaganja. Troškovi održavanja i razvoj kompjuterskih softvera se evidentiraju kao trošak u trenutku njihovog nastanka.

Amortizacija se ravnomjerno obračunava na nabavnu vrijednost poslovnih prostora, opreme i nematerijalnih ulaganja primjenom sljedećih godišnjih stopa, s ciljem da se poslovni prostor, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog vijeka trajanja. Primjenjene stope su sljedeće:

Glavne grupe	Stope amortizacije (%)	Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu (%)
Građevinski objekti	2,00	5,00
Motorna vozila	15,00	15,00
Namještaj i ostala oprema	15,00 - 20,00	20,00
Kompjuterska oprema	33,33	30,00
Softver	20	30,00

U skladu sa članom 13 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. List CG“, br. 65/2001, 12/2002, 80/2004, „Sl. List CG“, br.40/2008, 86/2009, 73/10 i 40/2011) metod obračuna amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od metoda obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Naime, amortizacija građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, dok se amortizacija svih ostalih stavki ostale fiksne aktive čija je vrijednost veća od EUR 300, uključujući i aplikative softvera obračunava primjenom degresivnog metoda za cijelu godinu, bez obzira na datum aktivacije.

Obračun amortizacije poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i nematerijalnih ulaganja za poslovne svrhe počinje kada se sredstva stave u upotrebu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Kapital Banke

U okviru kapitala Banke iskazani su akcionarski kapital, emisiona premija, rezerve Banke i nepokriveni akumulirani gubitak.

Akcionarski kapital Banke obrazuje se iz uloženi sredstava osnivača i akcionara Banke u novčanom i nenovčanom obliku. Zakonom o hartijama od vrijednosti definisano je da su hartije od vrijednosti dematerijalizovane i postoje u obliku elektronskog zapisa u kompjuterskom sistemu Centralne Depozitarne Agencije. Izvod iz registra Centralne Depozitarne Agencije je jedini i isključivi dokaz o vlasništvu nad hartijama od vrijednosti.

Sopstvena sredstva banke, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka („Sl. list RCG“ br. 38/11) čine:

- 1) osnovni elementi sopstvenih sredstava, koji se uključuju u izračunavanje osnovnog kapitala;
- 2) dopunski elementi sopstvenih sredstava, koji se uključuju u izračunavanje dopunskog kapitala I, i
- 3) dopunski element sopstvenih sredstava, koji se uključuje u dopunski kapital II.

Osnovni elementi sopstvenih sredstava banke su:

- 1) uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, isključujući kumulativne povlašćene akcije;
- 2) naplaćene emisione premije;
- 3) rezerve koje su formirane na teret dobiti nakon njenog oporezivanja (zakonske, statutarne i druge rezerve);
- 4) neraspoređena dobit iz prethodnih godina;
- 5) dobit u tekućoj godini za koju je skupština akcionara donijela odluku da bude uključena u osnovni kapital;
- 6) kapitalna dobit ostvarena kupovinom i prodajom sopstvenih akcija.

Dopunski elementi sopstvenih sredstava banke koji se uključuju u dopunski kapital I su:

- 1) nominalni iznos povlašćenih kumulativnih akcija;
- 2) iznos opštih rezervi, a najviše do 1.25% ukupne rizikom ponderisane aktive;
- 3) subordinisani dug, za koji su ispunjeni uslovi predviđeni ovom Odlukom;
- 4) hibridni instrumenti, za koje su ispunjeni uslovi predviđeni ovom Odlukom;
- 5) revalorizacije rezerve.

Subordinisani dug za koji su ispunjeni uslovi predviđeni ovom Odlukom se može tretirati kao dopunski element sopstvenih sredstava koji se uključuje u dopunski kapital II banke, ukoliko:

- 1) je dug u cjelosti uplaćen;
- 2) banka ne garantuje otplatu duga u bilo kojem obliku;
- 3) je, u slučaju stečaja, odnosno likvidacije banke, dug podređen drugim obavezama i isplaćuje se tek nakon podmirenja obaveza prema drugim povjeriocima;
- 4) ugovor sadrži klauzulu zabrane isplate kamata i glavnice, čak i nakon dospjeća duga, ako bi tom isplatom iznos sopstvenih sredstava pao ispod propisanog nivoa;
- 5) je rok dospjeća duga unaprijed određen, duži je od dvije godina i ne može se otplatiti prije ugovorenog roka dospjeća;
- 6) je o subordinisanom dugu zaključen pismeni ugovor koji pored uslova iz tač. 2 - 5 ovog člana, sadrži i napomenu da se subordinisani dug ne može smatrati depozitom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Naknade zaposlenima

Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Banka je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se evidentiraju na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina ili drugih dugoročnih naknada zaposlenima

U skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom, Banka je u obavezi da prilikom odlaska u penziju zaposlenom isplati otpremninu u visini 6 prosječnih neto zarada zaposlenih u Banci koja važi u mjesecu u kojem se vrši isplata. U finansijskim izvještajima Banke na dan 31. decembra 2012. godine, izvršeno je rezervisanje obračunato od strane nezavisnog ovlašćenog aktuara, po osnovu procijenjene sadašnje vrijednosti sredstava za otpremnine za odlazak u penziju zaposlenima nakon ispunjenih uslova.

3.12. Pravična (fer) vrijednost

Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja predviđaju objelodanjivanje pravične (fer) vrijednosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza u napomenama uz finansijske izvještaje. Za navedene potrebe, pravična (fer) vrijednost je definisana kao iznos za koji se neko sredstvo može razmijeniti, ili obaveza izmiriti, u transakciji između dobro obaviještenih i voljnih strana, međusobno suočenih. Obaveza Banke je da objelodani sve informacije u vezi sa poštenom (fer) vrijednošću sredstava, potraživanja i obaveza za koje postoje raspoložive tržišne informacije i za koje se identifikuje materijalno značajna razlika između knjigovodstvenih vrijednosti i poštene (fer) vrijednosti.

U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje finansijskih sredstava i obaveza, kao i ostalih finansijskih instrumenata, i zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu (fer) vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u uslovima nepostojanja aktivnog tržišta, kako to zahtijevaju MRS i MSFI. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi objelodanjeni u finansijskim izvještajima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

4. PRIHODI I RASHODI KAMATA

Prihodi od kamata

U hiljadama EUR	2012.	2011.
Depoziti kod:		
- inostranih banaka	83	86
- Centralne banke Crne Gore	16	13
	<u>99</u>	<u>99</u>
Kreditni:		
- preduzećima	8.632	8.109
- fizičkim licima	3.182	3.195
	<u>11.814</u>	<u>11.304</u>
Ostali prihodi od kamata	<u>2</u>	<u>2</u>
Ukupno	<u>11.915</u>	<u>11.405</u>

b) Rashodi kamata

U hiljadama EUR	2012.	2011.
Depoziti:		
- finansijskih institucija	264	565
- državnih organizacija	31	40
- privrednih društava	828	777
- fizičkih lica	2.087	1.451
- ostalo	72	132
	<u>3.282</u>	<u>2.965</u>
Kreditni i ostale pozajmice:		
- finansijskih institucija	967	840
- državnih organizacija	63	68
	<u>1.030</u>	<u>908</u>
Ukupno	<u>4.312</u>	<u>3.873</u>

5. TROŠKOVI ZA GUBITKE

a) Knjiženja na teret prihoda

U hiljadama EUR	2012.	2011.
Neto, rezervisanja/(ukidanje rezervisanja) po osnovu:		
- kredita	1.074	1.846
- kamata	198	232
- rizik zemlje	(11)	(40)
- ostala potraživanja od dužnika koji je pokrenuo postupak lične uprave i reorganizacije	19	(126)
- ostala potraživanja i prekoračenja po žiro računima pravnih lica, depoziti kod banaka u inostranstvu	79	(4)
- naknade zaposlenih (napomena 20)	13	9
- vanbilansnih stavki	279	160
- operativni rizik	-	83
Ukupno	<u>1.651</u>	<u>2.160</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

5. TROŠKOVI ZA GUBITKE (nastavak)

Promjene na računima obezvrjeđenja nenaplativih potraživanja i rezervisanja

U hiljadama EUR	Kreditni i poslovi lizinga (napomena 11)	Kamate (napomena 16)	Rizik zemlje (napomena 16)	Ostala potraživanja od dužnika koji je pokrenuo postupak lične uprave i reorganizacije (napomena 16)	Stečena aktiva (napomena 16)	Ostala potraživanja i prekoračenja po žiro računima pravnih lica (napomena 16)	Operativni rizik (napomena 21)	Vanbilansna evidencija (napomena 21)	Ukupno
Stanje, 1. januara 2011.	2.657	10	54	135	268	18	279	215	3.636
Obezvrjeđenje / rezervisanje u toku godine	1.846	232	-	-	-	5	83	160	2.326
Ukidanje obezvrjeđenja / rezervisanja	-	-	(40)	(126)	(8)	-	-	-	(174)
Korišćenje rezervisanja	-	-	-	-	-	-	(62)	-	(62)
Prenos u/iz vanbilansa	(492)	(229)	-	-	-	-	-	-	(721)
Stanje, 31. decembra 2011.	4.011	13	14	9	260	23	300	375	5.005
Obezvrjeđenje / rezervisanje u toku godine	1.074	198	-	19	92	86	-	279	1.747
Ukidanje obezvrjeđenja / rezervisanja	-	-	(11)	-	-	(7)	-	-	(18)
Korišćenje rezervisanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prenos u/iz vanbilansa	(1.132)	(188)	-	-	-	-	-	-	(1.320)
Stanje, 31. decembra 2012.	3.953	23	3	28	352	102	300	654	5.415

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA****Prihodi od naknada**

U hiljadama EUR	2012.	2011.
Naknade po kreditima	778	838
Naknade po vanbilansnim poslovima	554	511
Naknade za usluge platnog prometa	1.711	1.669
Naknade za kastodi usluge	28	22
Naknade po osnovu poslova sa karticama	472	235
Ostale naknade i provizije	502	542
Ukupno	4.045	3.817

Rashodi naknada

U hiljadama EUR	2012.	2011.
Naknade Centralnoj banci Crne Gore	199	179
Naknade drugim bankama	85	73
Naknade po osnovu premije za zaštitu depozita	368	313
Ostale naknade i provizije	99	80
Ukupno	751	645

7. OSTALI PRIHODI, neto

U hiljadama EUR	2012.	2011.
Dobici po osnovu nerealizovanih i realizovanih kursnih razlika, neto	281	286
Prihodi po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja	233	132
Prihod od trgovanja hartijama od vrijednosti	136	71
Ostali prihodi	34	22
Ukupno	684	511

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

8. OPŠTI TROŠKOVI

U hiljadama EUR	2012.	2011.
Neto zarade	2.007	1.861
Nenovčani benefiti zaposlenih	149	-
Porezi i doprinosi na zarade	1.438	1.320
Naknada za topli obrok i prevoz	32	31
Naknade članovima Odbora direktora i Odbora za reviziju	96	78
Troškovi otpremnina za dobrovoljno napuštanje radnog mjesta	7	18
Troškovi usluga procesing centra	111	62
Troškovi službenih putovanja	102	74
Troškovi reprezentacije	129	106
Troškovi zakupa	810	850
Troškovi održavanja imovine i opreme	427	336
Troškovi amortizacije:		
- nekretnina, postrojenja i opreme (napomena 13)	568	483
- nematerijalnih ulaganja (napomena 16)	236	287
Troškovi obezbjeđenja	345	287
Troškovi osiguranja	56	47
Troškovi poreza	18	29
Troškovi reklame	336	204
Stručne usluge	305	267
Troškovi CDA i brokerskih usluga	6	19
Usluge telekomunikacija i poštarine	221	207
Troškovi električne energije, grijanja i vode	61	62
Kancelarijski materijal	127	127
Troškovi ugovora o djelu	21	25
Sponzorstva	80	148
Troškovi otpisa spornih potraživanja	8	41
Troškovi mjenica i blanketa	30	31
Troškovi zakupa POS terminala	61	6
Naknade sudu i Centralnoj banci Crne Gore	31	16
Ostalo	383	357
Ukupno	8.201	7.379

9. POREZ NA DOBIT

Komponente poreza na dobit

U hiljadama EUR	2012.	2011.
Tekući porez	203	177
Odloženi poreski prihodi	(27)	(9)
Ukupno	176	168

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

9. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza i proizvoda dobiti prije oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama EUR	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dobit prije oporezivanja	1.793	1.690
Porez na dobit po stopi od 9%	164	152
Poreski efekat rashoda koji se ne priznaje u poreske svrhe	39	21
Ostalo	<u>(27)</u>	<u>(5)</u>
Poreski efekat na bilans uspjeha	<u>176</u>	<u>168</u>
Efektivna poreska stopa	9,67%	9,94%

Odložene poreska sredstva / obaveze

Odložena poreska sredstva sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu EUR 10 hiljada (napomena 16) (31. decembar 2011.: odložene poreske obaveze EUR 21 hiljada (napomena 20) i odložena poreska sredstva EUR 5 hiljada (Napomena 16)) odnose se na oporezive privremene razlike između poreske osnovice po kojoj se poslovni prostor, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva iskazana u finansijskim izvještajima Banke.

10. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD DEPOZITNIH INSTITUCIJA

U hiljadama EUR	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
Gotovina u blagajni:		
- u EUR	3.360	1.824
- u stranoj valuti	305	297
Žiro račun	9.644	7.145
Korespondentni računi kod inostranih banaka	23.928	13.817
Obavezna rezerva kod Centralne banke Crne Gore	7.057	6.684
Oročeni depoziti kod banaka u inostranstvu	584	8.378
Pokriće po akreditivima kod ino banaka	380	36
Depoziti kod banaka u zemlji	<u>258</u>	<u>319</u>
Ukupno	<u>45.516</u>	<u>38.500</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

10. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD DEPOZITNIH INSTITUCIJA (nastavak)

Obavezna rezerva sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine izdvojena je u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore („Sl. List CG” br. 35/2011, 22/2012 i 61/2012).

Obračunavanje obavezne rezerve vrši se primjenom stope od 9,5% na dio osnovice koju čine depoziti po viđenju i depoziti ugovoreni sa ročnošću do jedne godine, odnosno do 365 dana, i stope 8,5% na dio osnovice koju čine depoziti ugovoreni sa ročnošću preko jedne godine, odnosno preko 365 dana. Na depozite ugovorene sa ročnošću preko jedne godine koji imaju klauzulu o mogućnosti razročenja tih depozita u roku kraćem od jedne godine, odnosno u roku kraćem od 365 dana, primjenjuje se stopa od 9,5%.

Obračunatu obaveznu rezervu Banka izdvaja na račun obavezne rezerve u zemlji i/ili na račune Centralne banke Crne Gore u inostranstvu. U skladu sa navedenom Odlukom, Banka može takođe da do 35% obavezne rezerve drži u obliku državnih zapisa koje je emitovala Crna Gora. Na 15% ukupno izdvojenih sredstava obavezne rezerve banke Centralna banka Crne Gore obračunava kamatu, a plaća do osmog u mjesecu za prethodni mjesec. Obavezna rezerva se izdvaja u EUR. Kamta se obračunava po stopi EONIA (Euro Over Night Index Average) umanjenoj za 10 baznih poena na godišnjem nivou.

Korespondentni računi i depoziti kod banaka u inostranstvu sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine iznose EUR 24.512 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 22.195 hiljada).

Oročeni depoziti kod banaka u inostranstvu sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od EUR 584 hiljada se odnose na depozite kod Master card Europe (USD 400 hiljada) i Visa International (USD 370 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

11. KREDITI I POSLOVI LIZINGA

U hiljadama EUR	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
Dospjeli krediti:		
- privredna društva u državnom vlasništvu	120	206
- privredna društva u privatnom vlasništvu	3.230	1.318
- neprofitne organizacije	4	11
- fizička lica	703	833
- ostalo	356	13
Kratkoročni krediti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	27.994	29.351
- neprofitne organizacije	956	833
- opštine (javne organizacije)	13	34
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	1.385	1.464
- fizička lica	3.705	3.394
- ostalo	-	-
Dugoročni krediti, uključujući tekuća dospjeća:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	49.017	49.520
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	5.379	5.111
- neprofitne organizacije	8	5
- fizička lica	23.461	20.883
- opštine (javne organizacije)	1.134	505
	<u>117.465</u>	<u>113.481</u>
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti (napomena 5)	<u>(3.953)</u>	<u>(4.011)</u>
Ukupno	<u>113.512</u>	<u>109.470</u>

Kratkoročni krediti privrednim društvima se najvećim dijelom odobravaju za obrtna sredstva sa rokom od 3 do 12 mjeseci, dok su dugoročni krediti odobreni na period 12 do 180 mjeseci i uglavnom se odnose na privredna društva iz oblasti trgovine, transporta, skladištenja, PTT, komunikacija, usluga, turizma, ugostiteljstva i građevinarstva. Kratkoročni krediti privrednim društvima se najčešće, odobravaju uz kamatnu stopu od 3% do 14% na godišnjem nivou (za kreditne kartice do 20,98%), ista kamatna stopa se primjenjuje i za dugoročne kredite. Ukoliko klijent uzima kredit na bazi 100% oročenog depozita kamatna stopa je pasivna kamata + 2%-4%. Kamatna stopa na kredite koji su odobreni komitentima čije su garancije realizovane je 21% na godišnjem nivou.

Kratkoročni krediti stanovništvu se odobravaju sa rokom od mjesec dana do 12 mjeseci. Dugoročni krediti stanovništvu obuhvataju kredite za adaptaciju stambenog i poslovnog prostora, finansiranje kupovine potrošnih dobara i ostale namjene. Dugoročni krediti stanovništvu odobravaju se na period od 13 mjeseci do 20 godina, uz kamatnu stopu od 0,9% do 1,8% na mjesečnom nivou. Ukoliko klijent uzima kredit na bazi 100% oročenog depozita kamatna stopa je pasivna kamata + 2,5%.

Geografska koncentracija plasiranih kredita komitentima od strane Banke u kreditnom portfoliju obuhvata najvećim djelom komitente sa sjedištem na području Crne Gore i Republike Hrvatske.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**11. KREDITI I POSLOVI LIZINGA (nastavak)**

Koncentracija po djelatnostima ukupno bruto plasiranih kredita komitentima od strane Banke je sljedeća:

U hiljadama EUR	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
Poljoprivreda, lov i ribolov	1.311	1.300
Građevinarstvo	3.262	4.897
Energetika i rudarstvo	3.550	3.514
Trgovina	35.495	32.603
Usluge, turizam, ugostiteljstvo	6.989	5.368
Transport, skladištenje, PTT, komunikacije	13.236	14.591
Administracija, druge javne usluge	1.200	795
Trgovina nekretninama	3.460	2.694
Finansije	1.303	1.377
Stanovništvo	27.868	25.185
Ostalo	19.791	21.157
Ukupno	<u>117.465</u>	<u>113.481</u>

12. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI KOJE SE DRŽE DO DOSPJEĆA

Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od EUR 6,505 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 2.569 hiljada) odnose se na Državne zapise Vlade Crne Gore nominalne vrjednosti EUR 6.090 hiljada čiji je rok dospjeća šest mjeseci od dana kupovine sa godišnjom kamatnom stopom od 3,35% do 4,75% i obveznice Crnogorskog fonda rada u iznosu od EUR 482 hiljada sa dospijećem do 27. jula 2017. godine i godišnjom kamatnom stopom od 7% i godišnjim modelom povraćaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

13. POSLOVNI PROSTOR I OSTALA FIKSNA AKTIVA

Kretanje za 2012. i 2011. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR

	Građevinski objekti	Kompjuterska Oprema	Ostala oprema	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Stanje, 1. januara 2011.	378	956	1.813	27	3.174
Povećanja	-	-	-	719	719
Nabavka	-	98	682	-	780
Otuđenja i rashodovanja	-	(29)	(248)	(726)	(1.003)
Stanje, 31. decembra 2011.	378	1.025	2.247	20	3.670
Povećanja	-	-	-	522	522
Prijenos sa investicija u toku i nabavka	-	77	309	-	386
Prijenos na opremu i nematerijalna ulaganja	-	-	-	(387)	(387)
Otuđenja i rashodovanja	(181)	(39)	(39)	-	(259)
Stanje, 31. decembra 2012.	197	1.063	2.517	155	3.932
Ispravka vrijednosti					
Stanje, 1. januara 2011.	53	685	694	-	1.432
Amortizacija (napomena 8)	8	140	335	-	483
Otuđenja i rashodovanja	-	(29)	(166)	-	(195)
Stanje, 31. decembra 2011.	61	796	863	-	1.720
Amortizacija (napomena 8)	30	151	387	-	568
Smanjenje (prodaja)	(43)	-	(3)	-	(46)
Rashodovanja	-	(39)	(11)	-	(50)
Stanje, 31. decembra 2012.	48	908	1.236	-	2.192
Sadašnja vrijednost:					
- 31. decembra 2012. godine	<u>149</u>	<u>155</u>	<u>1.281</u>	<u>155</u>	<u>1.740</u>
- 31. decembra 2011. godine	<u>317</u>	<u>229</u>	<u>1.384</u>	<u>20</u>	<u>1.950</u>

Na dan 31. decembra 2012. godine, Banka nema imovinu pod zalogom radi obezbjeđenja otplate kredita i drugih obaveza.

Na dan 31. decembra 2012. godine, Banka ima investicije u toku u iznosu od EUR 155 hiljada. Investicije u toku se najvećim delom odnose na Mastercard licencu u iznosu od EUR 71 hiljada i Visa licencu u iznosu od EUR 36 hiljada.

14. STEČENA AKTIVA

Stečena aktiva sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine iznose EUR 575 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 478 hiljada) i u cjelosti se odnose na nekretnine koje su iskazane u vrijednosti ukupnih nenaplaćenih potraživanja umanjeno za obezvrjeđenje vrijednosti navedenih stečenih sredstva u iznosu EUR 352 hiljada (napomene 5 i 16).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

15. ULAGANJA U KAPITAL DRUGIH PRAVNIH LICA

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Ulaganja u banke i finansijske organizacije:		
- Tržište novca A.D., Beograd	2	2
- S.W.I.F.T. SRL	7	6
	<u>9</u>	<u>8</u>
Ulaganja u privredna društva u inostranstvu:		
- Imlek A.D., Beograd	-	34
- Naftna industrija Srbije („NIS“) A.D., Novi Sad - Republika Srbija	31	28
	<u>31</u>	<u>62</u>
Ulaganja u privredna društva u zemlji:		
- Bridgemont D.O.O., Podgorica	-	2
- Jugopetrol A.D., Kotor	15	14
- Crnogorski Telekom A.D, Podgorica	169	121
- Zetatrans A.D , Podgorica	2	3
- Prenos A.D., Podgorica	11	7
- Kontejnerski terminal i generalni tereti A.D., Bar	4	4
- Barska plovidba A.D., Bar	1	2
- Fond zajednickih ulaganja Moneta A.D., Podgorica	-	1
- Autoremont A.D., Kotor	6	6
	<u>208</u>	<u>160</u>
Ukupno	<u>248</u>	<u>230</u>

16. OSTALA AKTIVA

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Potraživanja za kamate	1.163	803
Potraživanja po osnovu naknada	163	129
Nematerijalna ulaganja	462	550
Aktivna vremenska razgranicenja	367	475
Dati avansi	86	11
Ostala potraživanja od dužnika koji je pokrenuo postupak lične uprave i reorganizacije	28	28
Potraživanja za refundacije troškova	197	138
Potraživanja po osnovu prekoračenja po računima i limita za trgovinu na rate	3.357	385
Odložena poreska sredstva (napomena 9)	10	5
Ostala potraživanja	207	117
	<u>6.040</u>	<u>2.641</u>
Rezerve za potencijalne gubitke na ostalu aktivu:		
- kamate (napomena 5)	23	13
- rizik zemlje (napomena 5)	3	14
- ostala potraživanja od dužnika koji je pokrenuo postupak lične uprave i reorganizacije (napomena 5)	28	9
- stečena aktiva (napomena 5)	352	260
-prekoračenja po žiro računima pravnih lica (napomena 5)	92	12
- ostala potraživanja (napomena 5)	10	11
	<u>508</u>	<u>319</u>
Ukupno	<u>5.532</u>	<u>2.322</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

16. OSTALA AKTIVA (nastavak)

Promjene na nematerijalnim ulaganjima u toku 2012. i 2011. godine prikazane su u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
Nabavna vrijednost		
Stanje, 1. januara	1.408	1.345
Povećanja	148	139
Rashodovanje	<u>(1)</u>	<u>(76)</u>
Stanje, 31. decembra	<u>1.555</u>	<u>1.408</u>
Ispravka vrijednosti		
Stanje, 1. januara	858	640
Amortizacija (napomena 8)	236	287
Rashodovanje	<u>(1)</u>	<u>(69)</u>
Stanje, 31. decembra	<u>1.093</u>	<u>858</u>
Sadašnja vrijednost:		
- 31. decembra	<u>462</u>	<u>550</u>

Na dan 31. decembra 2012. godine, nematerijalna ulaganja u iznosu EUR 462 hiljada najvećim dijelom se odnose na ulaganja u softvere u iznosu EUR 224 hiljada, licence u iznosu EUR 68 hiljada i ulaganja u nekretnine koje nisu u vlasništvu Banke u iznosu EUR 169 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

17. DEPOZITI

U hiljadama EUR	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
Depoziti po viđenju:		
- vladine agencije	2.661	1.136
- fondovi	248	35
- opštine (javne organizacije)	90	85
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	2.912	1.572
- privredna društva u privatnom vlasništvu	25.226	22.528
- banke	268	198
- finansijske institucije	363	294
- neprofitne organizacije	2.741	1.305
- fizička lica	14.433	12.547
- ostali	86	50
Kratkoročni depoziti:		
- vladine agencije	600	700
- fondovi	500	2.000
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	866	797
- privredna društva u privatnom vlasništvu	6.339	10.762
- banke	465	-
- finansijske institucije	3.569	5.205
- neprofitne organizacije	70	194
- fizička lica	24.101	25.430
Dugoročni depoziti:		
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	1.356	700
- privredna društva u privatnom vlasništvu	8.817	2.390
- neprofitne organizacije	73	23
finansijske institucije	745	275
- fizička lica	21.671	9.627
Ukupno	<u>118.200</u>	<u>97.853</u>

Depoziti po viđenju fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0,1% do 1,0% na godišnjem nivou. Depoziti stanovništva po viđenju u stranoj valuti su deponovani, u zavisnosti od valute, uz kamatnu stopu u rasponu od 0,1% to 1,0% na godišnjem nivou.

Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0,2% to 6,7% godišnje u zavisnosti od paketa štednje koji se izabere i iznosa koji se oročava (do EUR 5 hiljada, od EUR 5 hiljada do EUR 50 hiljada i preko EUR 50 hiljada). Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti fizičkih lica u stranoj valuti su deponovani u zavisnosti od valute, uz kamatnu stopu u rasponu od 1,5% to 3,0% na godišnjem nivou.

Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti privrednih društava u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0,4% do 7,0% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i iznosa koji se oročava (do EUR 50 hiljada, od EUR 50 hiljada do EUR 100 hiljada i preko EUR 100 hiljada). Na kratkoročne i dugoročne oročene depozite u drugim valutama kamatne stope se kreću u rasponu od 0,2% do 3,9%.

Na depozite po viđenju javnih i drugih organizacija se obračunava kamata u rasponu od 0,1% do 1,0% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

18. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA I POZAJMICAMA

U hiljadama EUR	Period (Godina /Mjeseci)	Godišnja kamatna stopa	31.12.2012.	31.12.2011.
<i>Obaveze prema kreditorima u inostranstvu:</i>				
The European Fund for Southeast Europe ("EFSE") Montenegro B.V.	5g	5,43%	3.750	5.000
Evropska investiciona banka	12g	4,032%	2.292	2.499
Evropska investiciona banka	12g	3,923%	1.283	1.400
Evropska investiciona banka	12g	3,604%	3.832	4.000
Evropska investiciona banka	12g	3,168%	2.010	2.010
Evropska investiciona banka	12g	3,019%	1.990	1.990
Evropska investiciona banka	12g	3,841%	3.101	3.101
Evropska investiciona banka	12g	3,181%	899	899
Evropska investiciona banka	12g	2,398%	2.000	-
			17.407	15.899
Podravska Banka D.D. Koprivnica	6m	4,25%	-	2.000
Probanka D.D. Maribor	3m	3,72%	-	2.988
Banca Monte Dei Paschi Di Siena Sp	10m	4,529%	-	1.000
Ukupno			21.157	26.887

EFSE je Banci u 2010. i 2011. godini odobrio kredit u ukupnom iznosu EUR 5.000 hiljada uz kamatnu stopu od 5,43% na period od pet godina, uz „grejs“ period u trajanju od 12 mjeseci odnosno do 22. marta 2012. godine. Kredit se otplaćuje u jednakim polugodišnjim ratama. U skladu sa uslovima ugovora, Banka ima obavezu da svoje rezultate poslovanja uskladi sa određenim finansijskim pokazateljima. Na dan 31. decembra 2012. godine finansijski pokazatelji Banke su usaglašeni sa uslovima ugovora po navedenom osnovu. Preuzete obaveze Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine iznose EUR 3.750 hiljada. Banka ima obavezu da sredstva kredita usmjerava za podsticanje razvoja malih i srednjih privrednih društava u Crnoj Gori, uz uslov da pojedinačni iznos odobrenog kredita ne može biti veći od EUR 100 hiljada, odnosno ukupan iznos kredita koji se odobravaju grupi povezanih privrednih društava ne može biti veći od EUR 300 hiljada.

Sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine, Banka ima obaveze prema Evropskoj investicionoj banci („EIB“) po osnovu dugoročnih kredita u iznosu EUR 17.407 hiljada (31. decembra 2011. godine: 15.899 hiljada). EIB je odobrio sredstva kredita u iznosu EUR 16.000 hiljada u prethodnim periodima. Takođe, od 10. septembra 2012. godine Banka je povukla od EIB-a novu kreditnu liniju u iznosu od EUR 2.000 hiljada koja dopijeva u periodu od 12 godina. Krediti su odobreni za podsticanje razvoja malih i srednjih privrednih društava u Crnoj Gori, uz „grejs“ period u trajanju do maksimum dvije godine. Sredstvo obezbjeđenja urednog vraćanja navedenih obaveza prema EIB-u predstavlja garancija Vlade Crne Gore.

Evropska banka za obnovu i razvoj („EBRD“) je 5. novembra 2012. godine odobrila Banci kredit u iznosu EUR 5.000 hiljada uz varijabilnu godišnju kamatnu stopu od 4,75% uvećanu za zvanično objavljenu međubankarsku kamatnu stopu na period od pet godina (konačni datum isteka ugovora o kreditu je 15. januar 2018. godine). Banka ima obavezu da sredstva kredita usmjerava za podsticanje razvoja mikro, malih i srednjih privrednih društava u Crnoj Gori. Do zaključno sa 31. decembrom 2012. godine Banka nije koristila sredstva iz navedene kreditne linije. Prva tranša kredita u iznosu EUR 1.500 hiljada povučena je 29. aprila 2013. godine. U skladu sa uslovima ugovora o kreditu, Banka ima obavezu da svoje rezultate poslovanja uskladi sa određenim finansijskim pokazateljima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

19. OBAVEZE PREMA VLADI

U hiljadama EUR	Period/ Godina	Godišnja kamatna stopa	31.12.2012.	31.12.2011.
Investiciono razvojni fond Crne Gore A.D., Podgorica	5-10	1,75%-7,5%	2.541	2.368
Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća	4-8	0-1%	521	521
Ukupno			3.062	2.889

Obaveze prema Vladi Crne Gore sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu EUR 3.062 hiljada odnose se na obaveze po primljenim dugoročnim kreditima u iznosu EUR 2.541 hiljada od Investiciono razvojni fond Crne Gore odobrenim za kofinansiranje malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori, sa „grace“ periodom od 1 do 2 godine i obaveze po primljenim dugoročnim kreditima u iznosu EUR 521 hiljada od Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća sa odobrenim grace periodom od 12 do 18 mjeseci.

20. OSTALE OBAVEZE

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Obaveze za obračunate kamate	1.606	1.192
Obaveze po komisionim poslovima	256	97
Razgraničene naknade za odobravanje kredita	923	823
Obaveze prema dobavljačima	232	247
Obaveze po osnovu poreza	216	206
Odložene poreske obaveze (napomena 9)	-	21
Obaveze po osnovu unaprijed naplaćenih potraživanja po kreditima	1.009	1.064
Rezervisanja za naknade zaposlenih (napomena 5)	78	65
Ostale obaveze	411	237
Ukupno	4.731	3.952

Rezervisanja za naknade zaposlenima u iznosu EUR 78 hiljada sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine izvršena su na osnovu sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova.

Sadašnja vrijednost očekivanih budućih isplata otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova utvrđena je od strane nezavisnog ovlašćenog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u skladu sa pravilima aktuarske matematike. Tehničke osnove korišćene za obračunavanje sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata uključuju primjenu:

- komutativnih brojeva, izrađenih na osnovu izračunate vjerovatnoće doživljenja stanovništva Crne Gore iz popisa 1980 - 1982. godine i
- godišnje kamatne stope od 12% za diskontovanje očekivanih budućih isplata zaposlenima.

Kretanje na rezervisanjima za naknade zaposlenima prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	2012.	2011.
Stanje, na početku godine	65	56
Rezervisanja u toku godine (napomena 5)	13	9
Stanje, na kraju godine	78	65

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

21. REZERVE ZA POTENCIJALNE KREDITNE GUBITKE PO VANBILANSNIM IZLOŽENOSTIMA

U hiljadama EUR	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
Rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu:		
- vanbilansnih izloženosti (napomena 5)	654	375
- operativnog rizika (napomena 5)	<u>300</u>	<u>300</u>
Ukupno	<u>954</u>	<u>675</u>

22. KAPITAL

Na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine akcijski kapital Banke čini 31.305 obične akcije nominalne vrijednosti EUR 511,29. Zakon o bankama („Sl. list CG” br. 17/2008, br. 44/2010 i br. 40/2011) definisao je minimalni iznos novčanog kapitala banke u vrijednosti EUR 5.000 hiljada. Na dan 31. decembra 2012. godine novčani kapital Banke je usaglašen sa propisanim minimumom.

Vlasnička struktura Banke na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine prikazana je u sljedećem pregledu:

	<u>31.12.2012.</u>			<u>31.12.2011.</u>		
	Broj akcija	U hiljadama EUR	% učešća	Broj akcija	U hiljadama EUR	% učešća
Naziv akcionara						
HB - zbirni kastodi račun 4	5.281	2.700	16,87	5.281	2.700	16,87
Cerere s.r.l	4.360	2.229	13,93	4.360	2.229	13,93
Gorgoni Antonia	3.131	1.601	10,00	3.131	1.601	10,00
Gorgoni Lorenzo	2.591	1.325	8,28	2.591	1.325	8,28
Todorović Miljan	2.316	1.184	7,40	2.316	1.184	7,40
Ostali	<u>13.626</u>	<u>6.967</u>	<u>43,52</u>	<u>13.626</u>	<u>6.967</u>	<u>43,52</u>
Ukupno	<u>31.305</u>	<u>16.006</u>	<u>100,00</u>	<u>31.305</u>	<u>16.006</u>	<u>100,00</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

23. USAGLAŠENOST SA PROPISIMA CBCG

Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama i propisima Centralne banke Crne Gore.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka („Sl. list CG“, br. 38/2011, 55/2012), sopstvena sredstva Banke predstavljaju zbir osnovnog kapitala Banke i dopunskog kapitala Banke, umanjen za odbitne stavke. Sopstvena sredstva Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine iznose EUR 22.661 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 22.540 hiljada).

Osnovni kapital Banke, formiran u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, na dan 31. decembra 2012. godine iznose EUR 22.661 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 22.540 hiljada). Osnovni kapital Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine čine osnovni elementi sopstvenih sredstava Banke: uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, naplaćene emisije premije, umanjeni za iznos gubitka iz prethodnih godina, iznos nematerijalne imovine i nerealizovani gubitak po osnovu vrijednosnog uskladjivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju, po fer vrijednosti.

Ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva, formirana u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, na dan 31. decembra 2012. godine iznosi EUR 121.048 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 106.740 hiljada). U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, a koja je u primjeni na dan 31. decembra 2012. godine, Banka je obavezna da održava minimalan stepen koeficijenta solventnosti od 10%. Koeficijent solventnosti Banke na dan 31. decembra 2012. godine, iznosi 15,05% (31. decembra 2011. godine: 16,98%) i veći je od propisanog minimuma.

Na dan 31. decembra 2012. godine nijedan pokazatelj poslovanja Banke ne odstupa od propisanog minimuma kako se to zahtijeva u skladu sa zakonskom regulativom Centralne banke Crne Gore.

24. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama EUR	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
Garancije, jemstva i preuzete neopozive obaveze:		
Garancije privrednim društvima:		
- plative	25.246	16.327
- činidbene	5.509	3.721
- ostale vrste garancija	5.604	8.034
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene odobrene kredite	4.972	4.342
Akreditivi	631	-
Druge vanbilansne pozicije:		
- komisioni poslovi	131	131
- kastodi i brokersko-dilerski poslovi	78.000	83.584
- kolaterali	365.242	269.274
- otpisani krediti	3.467	2.576
- tekući ugovori za transakcije sa devizama / promptna prodaja deviza	609	830
Ukupno	<u>489.411</u>	<u>388.819</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

25. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Zakonom o bankama ("Sl. list CG" br. 17/2008, br. 44/2010 i br. 40/2011) je definisano da značajan uticaj na poslovanje Banke, imaju lica koja postavljaju najmanje jednog predstavnika u Odboru direktora ili sličan organ, bilo kroz vlasništvo nad akcijama, na osnovu saglasnosti sa vlasnicima ili na bilo koji drugi način. U skladu sa Zakonom o bankama, transakcije sa povezanim licima su prikazane u narednim tabelama:

U hiljadama EUR	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
Potraživanja		
- Miljan Todorović	-	1
	-	1
Obaveze		
<i>Depoziti po viđenju:</i>		
- Miljan Todorović	24	5
- Sigilfredo Montinari	-	1
- Gorgoni Lorenzo	20	15
- Cerere s.r.l.	6	-
	<u>50</u>	<u>21</u>
<i>Oročeni depoziti</i>		
- Miljan Todorović	346	360
	<u>346</u>	<u>360</u>
Ukupno obaveze	<u><u>396</u></u>	<u><u>381</u></u>

Rashodi iz transakcija sa povezanim pravnim licima u toku 2012. godine iznosili su EUR 83 hiljada (2011. godina: EUR 67 hiljada), dok su prihodi iznosili EUR 19 hiljada (2011. godina: EUR 19 hiljada).

Na dan 31. decembra 2012. godine, potraživanja od zaposlenih iznose EUR 1.718 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 1.595 hiljada), a odnose se na potraživanja za odobrene kredite, potraživanja za prekoračenja po tekućim računima i potraživanja po osnovu kreditnih kartica.

Tokom 2012. godine, ukupne bruto naknade lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima iznose EUR 806 hiljada (2011. godine: 594 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. ROČNA USKLAĐENOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA

Banka je izložena dnevnim zahtjevima za povlačenje sredstava od strane komitenata, koji utiču na raspoloživa novčana sredstava, sa tekućih računa i depozita. Banka nema potrebu da održava nivo novčanih sredstava da bi izašla u susret svim potencijalnim zahtjevima, procjenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvidjeti.

Likvidnost Banke kao njena sposobnost da u roku izvršava dospelje obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti tokova priliva i odliva sredstava. Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska aktiva							
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	45.136	380	-	-	-	-	45.516
Aktiva za trgovinu i raspoložive za prodaju, izuzev akcija	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i ostala potraživanja HOV koje se drže do dospjeća	7.528	9.236	12.933	26.709	49.317	11.742	117.465
Ostala finansijska aktiva uključujući ulaganja u akcije	2.223	209	702	2.389	528	-	6.051
Ukupno	54.887	10.872	18.597	29.196	50.243	11.742	175.537
Finansijske obaveze							
Depoziti	18.693	42.536	10.273	22.502	23.615	581	118.200
Obaveze po uzetim kreditima i ostalim pozajmicama	-	625	510	1.309	9.047	9.666	21.157
Obaveze prema Vladi	-	115	73	347	2.394	133	3.062
Ostale finansijske obaveze	1.831	279	394	528	1.424	196	4.652
Ukupno	20.524	43.555	11.250	24.686	36.480	10.576	147.071
Ročna neusklađenost:							
- 31. decembra 2012.	34.363	(32.683)	7.347	4.510	13.763	1.166	28.466
- 31. decembra 2011.	21.240	(20.824)	2.957	409	21.804	532	26.118
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2012.	34.363	1.680	9.027	13.537	27.300	28.466	
- 31. decembra 2011.	21.240	416	3.373	3.782	25.586	26.118	
% od ukupnog izvora sredstava:							
- 31. decembra 2012.	23,4%	1,1%	6,1%	9,2%	18,6%	19,4%	
- 31. decembra 2011.	16,2%	0,3%	2,6%	2,9%	19,6%	20,0%	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. ROČNA USKLAĐENOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (nastavak)

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska aktiva							
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	34.986	3.478	-	36	-	-	38.500
Aktiva za trgovinu i raspoložive za prodaju, izuzev akcija	26	-	-	-	-	-	26
Kredit i ostala potraživanja	7.892	12.313	13.304	24.249	43.053	12.670	113.481
HoV koje se drže do dospjeća	-	1.094	1.475	-	-	-	2.569
Ostala finansijska aktiva uključujući ulaganja u akcije	1.813	-	-	11	483	-	2.307
Ukupno	44.717	16.885	14.779	24.296	43.536	12.670	156.883
Finansijske Obaveze							
Depoziti	21.351	31.818	11.224	22.346	9.668	1.446	97.853
Obaveze po uzetim kreditima i ostalim obavezama	1.000	5.613	161	957	9.316	9.840	26.887
Obaveze prema Vladi	145	50	76	183	1.869	566	2.889
Ostale finansijske obaveze	981	228	361	401	879	286	3.136
Ukupno	23.477	37.709	11.822	23.887	21.732	12.138	130.765
Ročna neusklađenost							
-31. decembra 2011.	21.240	(20.824)	2.957	409	21.804	532	26.118
-31. decembra 2010.	11.240	(10.189)	(595)	1.556	21.140	526	23.678
Kumulativni GAP:							
-31. decembra 2011.	21.240	416	3.373	3.782	25.586	26.118	
-31. decembra 2010.	11.240	1.051	456	2.012	23.152	23.678	
% Od ukupnog izvora sredstva							
-31. decembra 2011.	16,2%	0,3%	2,6%	2,9%	19,6%	20,0%	
-31. decembra 2010.	10,7%	1,0%	0,4%	1,9%	22,0%	22,5%	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

27. RIZIK OD PROMJENE KAMATNIH STOPA

Banka je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa, djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Kamatni rizik Banke, u uslovima čestih promjena kamatnih stopa i neravnomjerne ponude i tražnje kapitala, zahtijeva posebnu pažnju Banke. Kamatni rizik predstavlja nepovoljnu promjenu cijene kredita u odnosu na nivo pasivnih kamatnih stopa, sa jedne strane, i mogućnost smanjenja optimalne razlike između prosječnih aktivnih i pasivnih kamatnih stopa, sa druge strane.

Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2012. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Osetljiva aktiva						
Kamatonosni depoziti u ostalim institucijama	2.349	-	-	-	-	2.349
Kamatonosne hartije od vrijednosti	-	1.047	4.962	98	398	6.505
Kredit i ostala potraživanja	7.529	9.236	12.933	26.709	61.059	117.466
Ostala osjetljiva aktiva	1.163	10	16	3	-	1.192
Ukupno	11.041	10.293	17.911	26.810	61.457	127.512
% od ukupne kamatonosne aktive	8,66%	8,07%	14,05%	21,02%	48,20%	100,00%
Osetljiva pasiva						
Kamatonosni depoziti	9.588	13.825	14.912	28.609	40.432	107.366
Kamatonosne pozajmice	-	740	583	1.656	21.240	24.219
Ukupno	9.588	14.565	15.495	30.265	61.672	131.585
% od ukupne kamatonosnih obaveza	7,29%	11,07%	11,78%	23,00%	46,86%	100,00%
Izloženost riziku od promene kamatnih stopa:						
- 31. decembra 2012. godine	1.453	(4.272)	2.416	(3.455)	(215)	(4.073)
- 31. decembra 2011. godine	2.774	(144)	(527)	(4.684)	9.557	6.976
Kumulativni GAP:						
- 31. decembra 2012. godine	1.453	(2.819)	(403)	(3.858)	(4.073)	
- 31. decembra 2011. godine	2.774	2.630	2.103	(2.581)	6.976	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

27. RIZIK OD PROMJENE KAMATNIH STOPA (nastavak)

Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2011. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Osetljiva aktiva						
Kamatonosni depoziti u ostalim institucijama	6.571	3.478	-	-	-	10.049
Kamatonosne hartije od vrijednosti	-	1.094	1.475	-	-	2.569
Kredit i ostala potraživanja	7.892	12.313	13.304	24.249	55.723	113.481
Ostala osjetljiva aktiva	803	-	-	-	-	803
Ukupno	15.266	16.885	14.779	24.249	55.723	126.902
% od ukupne kamatonosne active	12,03%	13,31%	11,65%	19,11%	43,91%	100,00%
Osetljiva pasiva						
Kamatonosni depoziti	11.346	11.366	15.070	27.794	24.574	90.150
Kamatonosne pozajmice	1.146	5.663	236	1.139	21.592	29.776
Ukupno	12.492	17.029	15.306	28.933	46.166	119.926
% od ukupne kamatonosnih obaveza	10,42%	14,20%	12,76%	24,13%	38,50%	100,00%
Izloženost riziku od promene kamatnih stopa:						
- 31. decembra 2011. godine	<u>2.774</u>	<u>(144)</u>	<u>(527)</u>	<u>(4.684)</u>	<u>9.557</u>	<u>6.976</u>
- 31. decembra 2010. godine	<u>2.527</u>	<u>7.434</u>	<u>(3.481)</u>	<u>(3.013)</u>	<u>9.674</u>	<u>13.141</u>
Kumulativni GAP:						
- 31. decembra 2011. godine	<u>2.774</u>	<u>2.630</u>	<u>2.103</u>	<u>(2.581)</u>	<u>6.976</u>	
- 31. decembra 2010. godine	<u>2.527</u>	<u>9.961</u>	<u>6.480</u>	<u>3.467</u>	<u>13.141</u>	

28. DEVIZNI RIZIK

Naredna tabela prikazuje neto deviznu poziciju Banke na dan 31. decembra 2012. godine. Banka je izložena efektima promjena deviznih kurseva najznačajnijih valuta, koji utiču na njen finansijski položaj i novčane tokove. Rukovodstvo uspostavlja ograničenja na stepen izloženosti po valutama i ukupno koja se redovno prate.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

28. DEVIZNI RIZIK (nastavak)

(u hiljadama EUR)	RSD	USD	GBP	CHF	Ostalo	Ukupno
Devizna sredstva	-	6.680	57	135	6	6.878
Obaveze u devizama	-	7.468	49	135	4	7.656
Neto otvorena pozicija:						
- 31. decembra 2012. godine	-	(788)	8	-	2	
- 31. decembra 2011. godine	-	(194)	2	1	16	
% od kapitala prve klase:						
- 31. decembra 2012. godine	-	(3,36%)	0,03%	0,00%	0,01%	
- 31. decembra 2011. godine	-	(0,83%)	0,01%	0,00%	0,07%	
Agregatna otvorena pozicija:						
- 31. decembra 2012. godine	(778)					
- 31. decembra 2011. godine	(175)					
% od kapitala prve klase:						
- 31. decembra 2012. godine	(3,32%)					
- 31. decembra 2011. godine	(0,75%)					

29. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2012. godine protiv Banke se vodi više sudskih sporova od strane pravnih i fizičkih lica. Ukupna vrijednost sporova iznosi EUR 39 hiljada. Ishod sporova u toku za sada nije moguće pouzdano procijeniti, ali mišljenje rukovodstva i pravnog savjetnika je da se ne očekuju negativni ishodi sporova koji bi mogli imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje Banke za 2012. godinu.

Ukupan iznos sudskih sporova sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u kojima je Banka tužilac iznosi EUR 2.601 hiljada.

30. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem godišnje neto dobiti koja pripada vlasnicima običnih akcija sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija koje su bile u opticaju tokom perioda. Banka je registrovana kao akcionarsko društvo čiji se akcijski kapital sastoji od 31.305 običnih akcija. Zarada po akciji na dan 31. decembra 2012. godine iznosila je EUR 51,69 (31. decembra 2011. godine: EUR 48,62).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi valuta koji su korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u EUR na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine bili su:

	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
USD	0,7586	0,7729
CHF	0,8278	0,8226
GBP	1,2241	1,1972

32. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali objelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izvještaje Banke za 2012. godinu.

Potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

Esad Zaimović
Glavni izvršni direktor

Aleksandar Mitrović
Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

**ZA INTERNU UPOTREBU OD STRANE
CENTRALNE BANKE CRNE GORE**

**ANALIZE UZ
FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA 2012. GODINU**

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

A ANALIZA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

I UVOD

Finansijski izvještaji Hipotekarne banke A.D., Podgorica (u daljem tekstu „Banka“), koji su bili predmet revizije sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka. Propisani obrasci finansijskih iskaza su u zakonskom roku dostavljeni Centralnoj banci Crne Gore.

II ANALIZA BILANSA USPJEHA I BILANSA STANJA

Detaljna analiza pozicija bilansa uspjeha i bilansa stanja je data u napomenama 4 do 32 uz finansijske izvještaje.

B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE

I KVALITET AKTIVE BANKE

Klasifikacija aktive i odgovarajućih vanbilansnih stavki, u smislu utvrđivanja kvaliteta aktive, izvršena je saglasno Odluci Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 60/2008 i 41/2009) odnosno u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 64/2009, 87/2009, br. 66/2010 i br. 70/2010). Na osnovu izvršene klasifikacije i u skladu sa internim politikama, Banka je formirala rezerve za potencijalne gubitke sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu EUR 5.415 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 5.005 hiljada).

Na osnovu izvršene revizije i provjere izvršene klasifikacije na selektiranom uzorku dužnika Banke, a polazeći od odgovarajuće Odluke Centralne banke Crne Gore, revizor nije identifikovao nepravilnosti u klasifikaciji klijenata izvršenoj od strane Banke.

Klasifikacija Banke je provjerena od strane revizora na uzorku koji pokriva 54,8% ukupne izloženosti Banke kreditnom riziku na dan 31. decembra 2012. godine (isključujući kredite odobrene stanovništvu).

Pokazatelji poslovanja dužnika uzeti su u obzir prilikom klasifikacije aktive i utvrđivanja potrebne rezerve za potencijalne gubitke Banke, kao i kvalitet servisiranja duga, obnavljanje kredita istim dužnicima u toku godine, kvalitet instrumenata obezbjeđenja naplate i potvrda naplate kredita i kamata u toku 2012. godine odnosno do dana sastavljanja finansijskih izvještaja za 2012. godinu.

Sumirajući rezultate ispitivanja kvaliteta bilansne i vanbilansne aktive Banke sa stanovišta naplativosti i potrebe za stvaranjem rezerve za obezbjeđenje Banke od potencijalnih gubitaka saglasno iznijetom pristupu, dobijeni su sljedeći odnosi i pokazatelji:

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE (nastavak)

I KVALITET AKTIVE BANKE (nastavak)

- Rizična bilansna i vanbilansna aktiva Banke se na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine sastoji iz sljedećeg:

U hiljadama EUR	2012.			2011.		
	Iznos	U %	Formirana rezerva	Iznos	U %	Formirana rezerva
Kredit	117.465		4.461	113.481		4.330
Minus: krediti obezbijedeni novčanim kolateralom	(11.824)			(9.652)		
Ukupno	105.641	71,28%	4.461	103.829	72,44	4.330
Obračunate kamate	1.016	0,69%		803	0,56	
Ostale stavke aktive	4.462	3,01%		9.118	6,36	
Preuzete i potencijalne obaveze	37.089	25,02%	954	29.576	20,64	675
Ukupna izloženost riziku	148.208	100,00%	5.415	143.326	100,00	5.005

- Na dan 31. decembra 2012. godine, struktura plasmana Banke po kategorijama rizičnosti nakon umanjena za iznose položenog novčanog depozita je sljedeća:

Kategorija	Kredit	Obračunate kamate	Vanbilansna evidencija	U hiljadama EUR	
				Ukupno	U %
A	28.118	251	17.172	45.541	31,68%
B	61.967	683	18.870	81.520	56,71%
C	14.934	82	951	15.967	11,11%
D	622	-	96	718	0,50%
Ukupno	105.641	1.016	37.089	143.746	100,00%

- Na dan 31. decembra 2011. godine, struktura plasmana Banke po kategorijama rizičnosti nakon umanjena za iznose položenog novčanog depozita je sljedeća:

U hiljadama EUR

Kategorija	Kredit	Obračunate kamate	Vanbilansna evidencija	Ukupno	
				Ukupno	U %
A	35.995	234	17.145	53.374	39,80
B	57.942	475	11.735	70.152	52,31
C	8.981	-	543	9.524	7,10
D	911	-	153	1.064	0,79
Ukupno	103.829	709	29.576	134.114	100,00

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

**B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE
(nastavak)**

Rizična bilansna aktiva koju čini zbir ponderisane bilansne aktive i potrebnog kapitala za tržišne rizike, operativni rizik, rizik zemlje i druge rizike pomnoženog recipročnom vrijednošću propisanog pokazatelja adekvatnosti kapitala, na dan 31. decembra 2012. godine, predstavlja 69% (31. decembra 2011. godine: 70,21%) ukupne bilansne aktive (prije umanjena za rezerve za kreditne gubitke i potencijalne gubitke na ostalu aktivu).

Kreditna politika Banke je u saglasnosti sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje koncentracijom kredita i poslovanju sa licima povezanim sa bankom.

II KAPITAL I ADEKVATNOST KAPITALA

Akcijski kapital Banke na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine se sastoji od 31.305 običnih akcija nominalne vrijednosti EUR 511.29.

Na dan 31. decembra 2012. godine, neraspoređena dobit iznosi EUR 1.311 hiljada (31. decembra 2011. godine: akumulirani gubitak 306 hiljada).

Sopstvena sredstva Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine iznose EUR 22.661 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 22.540 hiljada).

Osnovni kapital Banke, formiran u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke („Sl. list CG“, br. 38/2011, 55/2012), na dan 31. decembra 2012. godine iznosi EUR 22.661 hiljada. Osnovni kapital Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine čine osnovni elementi sopstvenih sredstava Banke: uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, naplaćene emisije premije, umanjeni za iznos gubitka iz prethodnih godina, iznos nematerijalne imovine i nerealizovani gubitak po osnovu vrijednosnog uskladjivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju, po fer vrijednosti.

Banka na dan 31. decembra 2012. godine ima dopunski kapital u iznosu od EUR (20) hiljada, a koji se odnosi na revalorizacione rezerve nastale po osnovu svođenja hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju na fer tržišnu vrijednost.

Rizikom ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva, formirana u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, na dan 31. decembra 2012. godine iznosi EUR 121.048 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 106.740 hiljada).

Potreban kapital za tržišne rizike na dan 31. decembra 2012. godine iznosi EUR 144 hiljada, za operativni rizik iznosi EUR 1.718 hiljada, za rizike zemlje iznosi EUR 599 hiljada i za ostale rizike iznosi EUR 495 hiljada.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, Banka je obavezna da održava minimalan stepen koeficijenta solventnosti od 10%. Koeficijent solventnosti Banke na dan 31. decembra 2012. godine, iznosi 15,05% (na dan 31. decembra 2011. godine: 16,98%) i veći je od propisanog minimuma.

Na dan 31. decembra 2012. godine ni jedan pokazatelj poslovanja Banke ne odstupa od propisanog minimuma kako se to zahtijeva u skladu sa zakonskom regulativom Centralne banke Crne Gore.

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE (nastavak)

III LIKVIDNOST BANKE

Upravljanje rizikom likvidnosti je definisano Politikom upravljanja rizikom likvidnosti kojom je definisano da odgovornost u upravljanju likvidnošću Banke, nose sljedeći organi Banke:

- Rukovodstvo Banke
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke (ALCO)
- Sektor platnog prometa i upravljanja sredstvima i drugi poslovni sektori i službe Banke

Banka održava likvidnost konstantno prateći usklađenost izvora i plasmana, da bi na taj način bila u mogućnosti da sve svoje obaveze, kao i obaveze svojih deponenata, izmiruje u rokovima dospjeća, pokušavajući istovremeno da zadovolji potrebe akcionara i poslovnih komitenata prilikom odobravanja kredita, odnosno da uskladi rokove dospjeća kredita sa potrebama zajmotražioca.

Likvidnost Banke se, na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine, može bliže sagledati iz sljedećih pokazatelja:

			<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dati krediti	117.465			
-----	= -----	x 100 =	99,38%	115,97%
Depoziti	118.200			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	45.516			
-----	= -----	x 100 =	38,51%	39,35%
Depoziti	118.200			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	45.516			
-----	= -----	x 100 =	26,19%	24,74%
Ukupna aktiva	173.777			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	45.516			
-----	= -----	x 100 =	130,50%	41,48%
Kratkoročne obaveze	34.877			

Ročna usklađenost finansijskih sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2012. godine je prikazana u napomeni 26 uz finansijske izvještaje.

IV RIZIK PROMJENE KAMATNIH STOPA

Primjenjivane kamatne stope utvrđene su Odlukom o kamatnim stopama. Ova odluka definiše osnovne ciljeve i smjernice politike kamatnih stopa, principe i način utvrđivanja visine kamatnih stopa po kojima Banka ugovara, obračunava i naplaćuje kamate na plasmane i druga potraživanja, odnosno plaća na depozite i ostala primljena sredstva.

Banka prihvata određenu izloženost efektima promjena u nivoima tržišnih kamatnih stopa na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Kao rezultat takvih promjena, može doći do povećanja kamatne marže Banke, ali može takođe doći i do smanjenja ili nastanka gubitka u slučaju neočekivanih kretanja kamatnih stopa.

Rizik promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2012. godine je prikazan je u napomeni 27 uz finansijske izvještaje.

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

**B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE
(nastavak)**

IV RIZIK PROMJENE KAMATNIH STOPA (nastavak)

U skladu sa Politikom za upravljanje tržišnim rizicima Banka kontroliše rizik od promjene kamatnih stopa uspostavljanjem internog limita za izloženost riziku kamatne stope.

Definisanjem limita su utvrđene granice za nivo izloženosti riziku kamatne stope na sljedeći način, a u skladu sa sa Politikom upravljanja tržišnim rizicima u Hipotekarnoj banci A.D., Podgorica:

- Prosječna kamatna marža ne smije pasti ispod 40% prosječne aktivne kamatne stope.
- Banka prati i utvrđuje prosječne aktivne i pasivne kamatne stope, stavljanjem u odnos ostvarene prihode od kamata za posmatrani period sa prosječnom kamatonosnom aktivom za posmatrani period u cilju utvrđivanja prosječne aktivne kamatne stope, kao i stavljanjem u odnos ostvarenih rashoda po osnovu kamata za posmatrani period sa prosječnom kamatonosnom pasivom za posmatrani period u cilju utvrđivanja prosječne pasivne kamatne stope. Razlika koja se dobija oduzimanjem prosječne pasivne kamatne stope od prosječne aktivne kamatne stope, predstavlja kamatnu maržu, koja ne smije pasti ispod 40% prosječne aktivne kamatne stope, koja se obračunava na način opisan u predhodnom tekstu.
- Navedeni obračun se radi kako za određeni mjesec, tako i kumulativno za period od početka godine do posmatranog perioda, tako da se obezbjeđuju podaci na osnovu kojih se može pratiti kretanje prosječnih aktivnih i pasivnih kamatnih stopa i kretanje kamatne marže za posmatrani mesec i period.

U slučaju pada prosječne kamatne marže ispod 40% prosječne aktivne kamatne stope, Sektor za upravljanje rizicima, odnosno Služba za nadzor i izvještavanje o rizicima će informisati ALCO odbor, koji je u obavezi da predloži mjere za održavanje poslovanja u okviru definisanih limita:

- ukupna godišnja kumulativna razlika za pozicije u EUR ne smije prelaziti 45% ukupne aktive, odnosno 45% ukupne pasive,
- ukupna polugodišnja kumulativna razlika za pozicije u EUR ne smije prelaziti 36% ukupne aktive, odnosno 36% ukupne pasive,
- ukupna godišnja i polugodišnja kumulativna razlika za pozicije po pojedinim valutama ne smije prelaziti 9% ukupne aktive, odnosno 9% ukupne pasive,
- posmatrano agregatno za pozicije u svim valutama ukupna godišnja kumulativna razlika ne smije prelaziti 54% ukupne aktive, odnosno 54% ukupne pasive,
- posmatrano agregatno za pozicije u svim valutama ukupna polugodišnja kumulativna razlika ne smije prelaziti 45% ukupne aktive, odnosno 45% ukupne pasive.

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE
(nastavak)****IV RIZIK PROMJENE KAMATNIH STOPA (nastavak)**

Aktivne kamatne stope koje su primjenjivane na odobrene kredite pravnim licima u toku 2012. godine su sljedeće:

Vrsta kredita	Godišnja kamatna stopa
Prekoračenje na žiro-računu (overdraft)	7,95 - 14,00
Gotovinski krediti	3,00 - 14,00
Revolving krediti	3,00 - 14,00
Kreditni za plaćanje obaveza dobavljačima	10,50 - 14,00
Kreditni za otkup potraživanja	11,50 - 15,00
Kreditni za kupovinu automobila	11,00 - 14,00
Kreditni za refinansiranje obaveza kod druge banke	10,50 - 14,00
	pasivna kamatna stopa
Kreditni na bazi 100% oročenog depozita	+ 2,00 - 4,00
Kreditni za finansiranje izvoznih potraživanja	10,00 - 13,50
Kreditni za finansiranje kupovine opreme	10,00 - 13,50
Kreditni za finansiranje adaptacija poslovnih prostora	10,00 - 13,50
Kreditni za finansiranje kupovine osnovnih sredstava	10,00 - 13,50
Kreditni za pripremu turističke sezone	13,00
Hipotekarni krediti	12,50 - 15,00

Aktivne kamatne stope koje su primjenjivane na odobrene kredite fizičkim licima u toku 2012. godine su sljedeće:

Vrsta kredita	Kamatna stopa
Gotovinski krediti	0,90 - 1,80 p.m.
Hipotekarni krediti	0,90 - 1,50 p.m.
Kreditni za pomorce	0,90 - 1,20 p.m.
Kreditni za studente	1,00 - 1,20 p.m.
Kreditni penzionerima	0,90 - 1,20 p.m.
Potrošački krediti	0,90 - 1,40 p.m.
Prekoračenje po tekućem računu	10,00 - 14,60 p.a.
Poljoprivredni krediti	1,10 p.m.
Kreditni za kupovinu robe	0,90 - 1,40 p.m.
Lombardni krediti na osnovu zaloge oročenih depozita u visini 100%	+2,50 p.m. na pasivnu kamatnu stopu

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE
(nastavak)****IV RIZIK PROMJENE KAMATNIH STOPA (nastavak)**

Pasivne kamatne stope koje su primjenjivane na primljene depozite pravnih lica toku 2012. godine su sljedeće:

Vrsta depozita	Godišnja kamatna stopa
Depoziti po viđenju pravnih lica	0,10 - 1,00
Oročeni depoziti u dolarima - USD	0,40 - 3,90
Oročeni depoziti u eurima - EUR	0,40 - 7,00
Oročeni depoziti u ostalim valutama (AUD,CAD,CHF,GBP)	0,20 - 2,00

Pasivne kamatne stope koje su primjenjivane na primljene depozite fizičkih lica u toku 2012. godine su sljedeće:

Vrsta depozita	Godišnja kamatna stopa
Dječja štednja Mravac-oročena kumulativna štednja	3,00 - 6,70
Oročena kumulativna štednja	3,00 - 6,70
Oročena štednja u USD, Oročena kumulativna štednja u USD, Dječja štednja Mravac - oročena kumulativna štednja u USD, Rentna štednja u USD	1,50 - 3,00
Oročena štednja u EUR	0,20 - 6,70
Oročena štednja, Oročena kumulativna štednja, Dječja štednja Mravac-oročena kumulativna štednja, Rentna štednja - u ostalim valutama (AUD, CAD, CHF, GBP)	1,50 - 2,00
Rentna štednja	3,00 - 6,70
Štednja po viđenju	0,10 - 1,00

V DEVIZNI RIZIK

Odlukom Centralne banke o minimalnim standardima za upravljanje tržišnim rizicima u bankama uspostavljeni su sljedeći limiti koji se odnose na otvorenu deviznu poziciju:

- Individualna otvorena pozicija na kraju dana za valute koje se dnevno nalaze na referentnoj kursnoj listi Evropske Centralne banke - max. 15% osnovnog kapitala
- Agregatna otvorena pozicija na kraju dana za valute koje se dnevno nalaze na referentnoj kursnoj listi Evropske Centralne banke - max. 20% osnovnog kapitala
- Neto otvorene pozicije na kraju dana za ostale valute, ne mogu iznositi više od 5% osnovnog kapitala banke na individualnoj osnovi (valute koje se ne nalaze na referentnoj kursnoj listi Evropske Centralne banke)
- Neto otvorene pozicije na kraju dana za ostale valute, ne mogu iznositi više od 10% osnovnog kapitala banke na agregatnoj osnovi.

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE (nastavak)

V DEVIZNI RIZIK (nastavak)

Na dan 31. decembra 2012. godine otvorena devizna pozicija Banke je bila sljedeća:

U hiljadama EUR	RSD	USD	GBP	CHF	Ostalo	Ukupno
Devizna sredstva	-	6.680	57	135	6	6.878
Obaveze u devizama	-	7.468	49	135	4	7.656
Neto otvorena pozicija:						
- 31. decembra 2012. godine	-	(788)	8	-	2	
- 31. decembra 2011. godine	-	(194)	2	1	16	
% od kapitala prve klase:						
- 31. decembra 2012. godine	-	(3,36%)	0,03%	0,00%	0,01%	
- 31. decembra 2011. godine	-	(0,83%)	0,01%	0,00%	0,07%	
Agregatna otvorena pozicija:						
- 31. decembra 2012. godine	(778)					
- 31. decembra 2011. godine	(175)					
% od kapitala prve klase:						
- 31. decembra 2012. godine	(3,32%)					
- 31. decembra 2011. godine	(0,75%)					

VI RIZIK ZEMLJE

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o metodologiji za mjerenje rizika zemlje u bankama („Sl. list CG“, br. 60/2008), Banka je usvojila strategiju i politiku upravljanja rizikom zemlje. Rizik zemlje predstavlja vjerovatnoću ostvarivanja gubitaka za Banku, zbog nemogućnosti naplate potraživanja od lica izvan Crne Gore iz političkih, socijalnih i ekonomskih razloga zemlje u kojoj se nalazi sjedište dužnika.

Rizik zemlje je na dan 31. decembra 2012. godine obračunat uz primjenu važeće metodologije Rejting zemalja dužnika. Politikom upravljanja rizikom zemlje definisani su sljedeći procenti rezervisanja u skladu sa „rejtingom“ zemlje prema kojoj Banka ima izloženost (Standard & Poors’):

Rizične kategorije	Ponder rizika
Nerizične zemlje	0%
Zemlje niskog rizika	50-100%
Zemlje srednjeg rizika	150-250%
Zemlje visokog rizika	Minimalno 300%

Banka je na dan 31. decembra 2012. godine obračunala rezervu po osnovu izloženosti Banke riziku zemlje u iznosu od EUR 3 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 14 hiljada).

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE (nastavak)

VII OPERATIVNI RIZIK

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje operativnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 24/2009), koja je donijeta na sjednici Savjeta Centralne banke Crne Gore, održanoj 23. i 24. februara 2009. godine, Banka je usvojila Politiku upravljanja operativnim rizikom.

Operativni rizik se definiše kao rizik pojave gubitka usljed nepravilnog ili neodgovarajućeg ponašanja i aktivnosti zaposlenih, neadekvatnosti i/ili grešaka u procesima i organizaciji, neadekvatnosti i/ili grešaka u sistemima i infrastrukturi ili usljed eksternih faktora i uticaja.

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore, Banka je dužna da o gubicima nastalim iz operativnog rizika koji prelazi 1% rizičnog kapitala, obavijesti Centralnu banku Crne Gore i to najkasnije u roku od osam radnih dana od dana nastanka gubitka.

Na dan 31. decembra 2012. godine, rezervisanja za operativni rizik iznose EUR 300 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 300 hiljada).

VIII SISTEM INTERNE KONTROLE I INTERNE REVIZIJE

Organizacionom strukturom Banke su uspostavljeni nivoi i linije nadležnosti kao i odgovornosti sa jasnim razgraničenjem između funkcije upravljanja i funkcije rukovođenja. Organi upravljanja Banke su: Skupština Banke i Odbor direktora Banke.

Bankom rukovodi Glavni izvršni direktor Banke.

U Banci je kao poseban organizacioni dio organizovano Odjeljenje interne revizije. Obavljanje aktivnosti odjeljenja interne revizije se vrši u skladu sa Procedurama interne revizije i godišnjim planom aktivnosti.

U skladu sa navedenim internim aktima obim aktivnosti interne revizije uključuje, ali nije ograničen na:

- Usaglašenost sa relevantnim pravilima, smjernicama, instrukcijama i standardima;
- Procjenu vrijednosti i pouzdanosti pravila i podjele dužnosti u okviru bankarskih operacija;
- Razmatranje i procjenu efektivnosti i pogodnosti finansijskih i administrativnih kontrola;
- Monitoring adekvatnosti, pouzdanosti, nepovredivosti sigurnosti računovodstva i ostalih informacionih sistema menadžmenta;
- Razmatranje efikasnosti i djelotvornosti bankarskih operacija;
- Ispitivanje validnosti mjera koje se koriste za postizanje bankarskih operacija;
- Test i procjena adekvatnosti i efikasnosti sistema interne kontrole;
- Razmatranje aplikacija i efikasnosti procedure upravljanja rizicima kao i ocjena metodologije procjene rizika;
- Ocjenu informacionih sistema, sa posebnim osvrtom na elektronske informacione sisteme i bankarsku aplikaciju;

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

**B PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE
(nastavak)**

VIII SISTEM INTERNE KONTROLE I INTERNE REVIZIJE (nastavak)

- Ocjenu tačnosti i pouzdanosti knjigovodstvenih finansijskih izvještaja;
- Ocjenu bankarskog sistema u određivanju kapitala u odnosu na procijenjeni rizik;
- Testiranje transakcija i funkcionisanja specifičnih procedura interne kontrole;
- Pridržavanje u pravnim i zakonskim propisima, etički kod, implementacija politika i procedura;
- Sprovođenje specijalnih istraga.

Prilikom izvještavanja rukovodstva Banke, interna revizija djeluje nezavisno u cilju uspostavljanja i izvještavanja o adekvatnosti, pouzdanosti i efektivnosti kontrola koje koristi rukovodstvo Banke u upravljanju rizicima, što preventivno utiče na ostvarenje bankarskih ciljeva, kao i izvještavanja da li su bankarski resursi upotrijebljeni efikasno i efektivno u postizanju bankarskih ciljeva.

C PRIKAZ ORGANIZACIONE STRUKTURE BANKE

Banka svoje poslovanje obavlja u Centrali u Podgorici, filijalama u Podgorici, Bijelom Polju, Budvi, Nikšiću, Baru, Herceg Novom, Beranama, Kotoru, Ulcinju i Danilovgradu, kao i ekspoziturama lociranim u Podgorici, Tivtu, Tuzima i Cetinju.

Banka svoje poslovanje obavlja preko sljedećih tijela i organizacionih djelova:

1. Skupština akcionara
2. Odbor direktora
 - 2.1 Odbor za reviziju
 - 2.2 Odbor za upravljanje kreditnim rizikom
 - 2.3 Odbor za upravljanje aktivom i pasivom - ALCO
 - 2.4 Odbor za razvoj i upravljanje promjenama informacionim sistemom
 - 2.5 Odeljenje interne revizije
 - 2.6 Odeljenje za praćenje uskladenosti poslovanja sa propisima (Compliance)
 - 2.7 Ovlašćeno lice za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.
 - 2.8 Šef sigurnosti informacionog sistema
3. Glavni izvršni director
 - 3.1 Služba administrativnih i kadrovskih poslova
 - 3.2 Sektor platnog prometa i upravljanja sredstvima
 - 3.2.1 Služba platnog prometa u zemlji
 - 3.2.2 Služba platnog prometa sa inostranstvom
 - 3.2.3 Služba upravljanja sredstvima
 - 3.2.4 Služba kastodi i depozitnih poslova
 - 3.2.4.1 Odeljenje kastodi poslova
 - 3.2.4.2 Odeljenje depozitarnih poslova
 - 3.2.5 Služba za brokersko-dilerske poslove
4. Izvršni direktor za komercijalne poslove
 - 4.1. Komercijalni sektor
 - 4.1.1 Služba za razvoj novih proizvoda i marketing
 - 4.1.2 Poslovna mreža
5. Izvršni direktor za poslove upravljanja rizicima
 - 5.1. Sektor upravljanja rizicima
 - 5.1.1 Služba za kreditnu analizu
 - 5.1.2 Služba za vođenje rizičnih plasmana
 - 5.1.3 Služba za nadzor i izvještavanje o rizicima
 - 5.1.4 Služba za kontrolu kreditnog portfolija

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**C PRIKAZ ORGANIZACIONE STRUKTURE BANKE (nastavak)**

6. Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

6.1. Sektor finansija i informatike

6.1.1 Služba računovodstva i izvještavanja

6.1.2 Odeljenje opštih poslova

6.1.3 Služba obračuna

6.1.4 Služba informatike

Na dan 31. decembra 2012. godine Banka je imala 166 zaposlenih radnika (31. decembra 2011. godine: 163 zaposlenih).

Kvalifikaciona struktura Banke na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine bila je sljedeća:

	<u>Broj radnika</u>	<u>U %</u>	<u>Broj radnika</u>	<u>U %</u>
Magistar	6	4	6	4
Visoka stručna sprema	77	46	78	48
Viša stručna sprema	16	10	17	10
Bechelor	17	10	12	7
Srednja stručna sprema	50	30	50	31
Kvalifikovan				
	<u>166</u>	<u>100</u>	<u>163</u>	<u>100</u>

Članovi Odbora direktora, na dan 31. decembra 2012. godine su:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
Sigilfredo Montinari	Predsjednik
Božana Kovačević	Zamjenik predsjednika
Dolly Predović	Član
Miljan Todorović	Član
Snježana Pobi	Član
Renata Vinković	Član
Esad Zaimović	Član

Članovi Odbora za upravljanje kreditnim rizikom, na dan 31. decembra 2012. godine, su:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
Renata Vinković	Predsjednik
Sigilfredo Montinari	Član
Esad Zaimović	Član

Članovi Odbora za reviziju, na dan 31. decembra 2012. godine, su:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
Marko Žigmund	Predsjednik
Božana Kovačević	Član
Jovan Papić	Član

Na dan 31. decembra 2012. godine Glavni izvršni direktor je gospodin Esad Zaimović.

Na dan 31. decembra 2012. godine Glavni interni revizor je gospodin Veselin Ivanović.

ANALIZE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

D IZVJEŠTAJ U SKRAĆENOM OBLIKU

U skladu sa Odlukom o izvještajima koje banke dostavljaju Centralnoj banci Crne Gore, izvještaj u skraćenom obliku se sastoji od mišljenja revizora o finansijskim izvještajima Banke, Bilansa uspjeha i Bilansa stanja, podataka o sastavu Odbora direktora, Odbora za upravljanje kreditnim rizikom i Odbora za reviziju, podatke o generalnom direktoru i internom revizoru Banke i podatke o pokazateljima poslovanja.

**IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
AKCIONARIMA HIPOTEKARNE BANKE A.D., PODGORICA****Izveštaj na finansijske izvještaje**

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Hipotekarne banke A.D., Podgorica (u daljem tekstu: „Banka”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2012. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim izvještajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procjene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocjena rizika da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare ili greške. Vršeci procjenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja pravnog lica, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primjene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

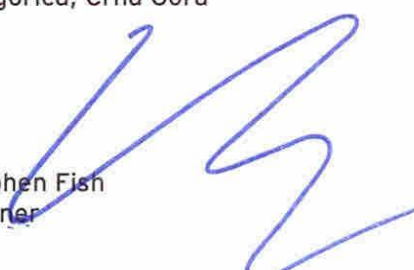
Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2012. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Podgorica, 23. april 2013. godine

Ernst & Young Montenegro d.o.o.
Podgorica, Crna Gora

Stephen Fish
Partner

Danijela Dimovski
Ovlašćeni revizor

BILANS USPJEHA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31. DECEMBRA 2012. GODINE

U hiljadama EUR	Napomene	2012.	2011.
Prihodi od kamata	3.1, 4a	11.915	11.405
Rashodi kamata	3.1, 4b	(4.312)	(3.873)
Neto prihodi od kamata		7.603	7.532
Troškovi za gubitke	3.6, 5	(1.651)	(2.160)
Neto prihodi		5.952	5.372
Prihodi od naknada	3.1, 6a	4.045	3.817
Rashodi naknada	3.1, 6b	(751)	(645)
Neto prihodi od naknada		3.294	3.172
NETO PRIHODI OD KAMATA I NAKNADA		9.246	8.544
Ostali prihodi, neto	7	684	511
Opšti troškovi	8	(8.201)	(7.379)
NETO PRIHODI PRIJE VANREDNIH STAVKI		1.729	1.676
Vanredni prihod		81	27
Vanredni rashod		(17)	(13)
Neto vanredni prihod		64	14
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	9b	1.793	1.690
Porez na dobit	3.3, 9a	(176)	(168)
NETO DOBIT		1.617	1.522

Napomene na stranama od 7 do 39 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 19. aprila 2013. godine u Podgorici.

Potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

 Esad Zaimović
 Glavni izvršni direktor

 Aleksandar Mitrović
 Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

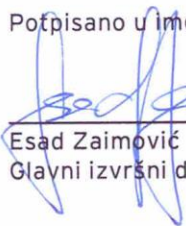
BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2012. GODINE

U hiljadama EUR	Napomene	31.12.2012.	31.12.2011.
AKTIVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	3.4, 10	45.516	38.500
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju, izuzev akcija		-	26
Kreditni i poslovi lizinga	11	117.465	113.481
Minus: Rezerve za kreditne gubitke	5	(3.953)	(4.011)
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	12	6.505	2.569
Factoring i forfeting		113	9
Potraživanja iz kastodi poslova		36	39
Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	13	1.740	1.950
Stečena aktiva	14	575	478
Ulaganja u kapital drugih pravnih lica	15	248	230
Ostala aktiva	16	6.040	2.641
Minus: Rezerve za potencijalne gubitke na ostalu aktivu	16	(508)	(319)
Ukupna aktiva		173.777	155.593
PASIVA			
Depoziti	17	118.200	97.853
Obaveze po osnovu kastodi poslova		932	247
Obaveze po uzetim kreditima i pozajmicama	18	21.157	26.887
Obaveze prema Vladi	19	3.062	2.889
Ostale obaveze	20	4.731	3.952
Rezerve za potencijalne kreditne gubitke po vanbilansnim izloženostima	21	954	675
Ukupne obaveze		149.036	132.503
KAPITAL			
Akcijski kapital	22	16.006	16.006
Emisiona premija		7.444	7.444
Revalorizacione rezerve		(20)	(54)
Neraspoređena dobit/(Akumulirani gubitak)		1.311	(306)
Ukupan kapital		24.741	23.090
Ukupno pasiva		173.777	155.593
VANBILANSNA EVIDENCIJA	24	489.411	388.819

Napomene na stranama od 7 do 39 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 19. aprila 2013. godine u Podgorici.

Potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

Esad Zaimović
Glavni izvršni direktor

Aleksandar Mitrović
Izvršni direktor za poslove finansija i informatike

OSNOVNI PODACI BANKE NA DAN 31. DECEMBRA 2012. GODINE**PODACI O SASTAVU ODBORA DIREKTORA, ODBORA ZA UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM, ODBORA ZA REVIZIJU, GLAVNOM IZVRŠNOM DIREKTORU I GLAVNOM INTERNOM REVIZORU BANKE**

Članovi Odbora direktora, na dan 31. decembra 2012. godine su:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
Sigilfredo Montinari	Predsjednik
Božana Kovačević	Zamjenik predsjednika
Dolly Predović	Član
Miljan Todorović	Član
Snježana Pobi	Član
Renata Vinković	Član
Esad Zaimović	Član

Članovi Odbora za upravljanje kreditnim rizikom, na dan 31. decembra 2012. godine, su:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
Renata Vinković	Predsjednik
Sigilfredo Montinari	Član
Esad Zaimović	Član

Članovi Odbora za reviziju, na dan 31. decembra 2012. godine, su:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
Marko Žigmund	Predsjednik
Božana Kovačević	Član
Jovan Papić	Član

Na dan 31. decembra 2012. godine Glavni izvršni direktor je gospodin Esad Zaimović.

Na dan 31. decembra 2012. godine Glavni interni revizor je gospodin Veselin Ivanović.

POKAZATELJI POSLOVANJA BANKE NA DAN 31. DECEMBRA 2012. GODINE

Pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine su bili sljedeći:

Ostvareni pokazatelji poslovanja	2012.	2011.
Osnovni kapital	EUR 22.661 hiljada	EUR 22.594 hiljada
Dopunski kapital	-	(54) hiljada
Sopstvena sredstva	EUR 22.661 hiljada	EUR 22.540 hiljada
Ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva	EUR 121.048 hiljada	EUR 106.740 hiljada
Koeficijent solventnosti	15,05%	16,98%
Povraćaj na prosječnu aktivu	0,98%	1,07%
Povraćaj na prosječni kapital	6,77%	6,81%